

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ณัฐพร ลิปปานนท์

28 พ.ค. 2558

353501

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2554

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

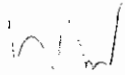
คณะกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
และคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานวิชาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน
ได้พิจารณาปัญหาพิเศษของ ฌฐพร ลิปปานนท์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและ
ภาคเอกชน ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

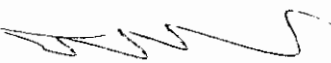
.....
(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

คณะกรรมการควบคุมมาตรฐานปัญหาพิเศษทางการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน

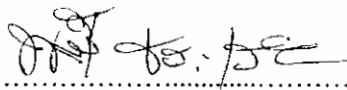
..... ประธานกรรมการ
(ดร.พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุกัลยา ปริญญากุล)

..... กรรมการและเลขานุการ
(อาจารย์พรเทพ นามกร)

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจอนุมัติให้รับปัญหาพิเศษฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชณีย์ ธารเสนา)

วันที่ ๑๖ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศคุณูปการ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงลงด้วยดีเนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออนุเคราะห์ และคำปรึกษาเป็นอย่างดีจาก ดร. พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหาร ราชกิจและ ผศ. ดร. สุกัลยา ปริญา โณกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำและตรวจแก้ไขปัญหา พิเศษฉบับนี้จนสำเร็จอย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ นายกเทศมนตรีเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ปลัดเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ พนักงานเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ และเพื่อน ๆ ทุกคน ที่ได้คอยให้ความช่วยเหลือทุกอย่างในระหว่าง การทำปัญหาพิเศษ รวมทั้งคำแนะนำ ตลอดจนกำลังใจที่ดีที่มีให้กับผู้วิจัยเสมอมา

ณัฐพร ลิปปานนท์

ชื่อปัญหาพิเศษ	คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
ชื่อผู้เขียนปัญหาพิเศษ	ณัฐพร ลิปปานนท์
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการภาครัฐและภาคเอกชน)
ปีการศึกษา	2554

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 331 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบความแตกต่างระหว่างตัวแปรใช้ค่าสถิติ t - test, One - way ANOVA และทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Twst)

ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 7,000 บาท คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการมีเครื่องนุ่งห่มเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตด้านการมีที่อยู่อาศัย, คุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ, คุณภาพชีวิตด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต, คุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี, คุณภาพชีวิตด้านการมีประกันสังคม, คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม, คุณภาพชีวิตด้านนันทนาการ ตามลำดับและลำดับสุดท้ายคือคุณภาพชีวิตด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดีอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมติฐานการวิจัย.....	2
ขอบเขตการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต.....	5
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และคุณภาพชีวิต.....	13
บริบทข้อมูลเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ.....	18
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	20
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	26
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	28
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	29
การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ.....	29
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	30

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
	เกณฑ์การแปลผล.....	31
4	ผลการวิจัย.....	33
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม....	33
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี.....	35
	ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน/ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัย ส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	43
5	สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	50
	สรุปผลการวิจัย.....	51
	อภิปรายผลการวิจัย.....	55
	ข้อเสนอแนะ.....	57
	บรรณานุกรม.....	60
	ภาคผนวก.....	63
	ประวัติย่อของผู้เขียนปัญหาพิเศษ.....	67

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี	19
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	33
3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีสุขภาพ อนามัยที่ดี.....	35
4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับสารอาหาร ครบถ้วนและเพียงพอ	36
5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับการศึกษา ในระดับที่เหมาะสม	37
6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการประกอบอาชีพ การทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี.....	37
7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีที่อยู่อาศัย.....	38
8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม	39
9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านมีการประกันสังคม.....	40
10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านมีนันทนาการ.....	40
11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านความเป็นอิสระใน การดำรงชีวิต	41

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
12	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม.....	42
13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ	43
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ	43
15	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ	44
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	45
17	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม ระดับการศึกษา	45
18	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม อาชีพ.....	46
19	ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม อาชีพ.....	47
20	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตาม รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	48
22 สรุปการทดสอบสมมติฐาน.....	49

สารบัญญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์.....	15
2 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์กับระดับคุณภาพชีวิต.....	16
3 ความสัมพันธ์ระหว่างลำดับชั้นความต้องการมาสโลว์กับระดับคุณภาพชีวิตจำแนกตาม ความต้องการตามแนวความคิดของซาร์มา	17
4 กรอบการศึกษาเชิงประจักษ์การพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	18
5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	27

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีความสุข มีความสมบูรณ์ทั้งสุขภาพกาย และสุขภาพจิต ย่อมส่งผลดีต่อความมั่นคงของประเทศ เพราะมนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญในการพัฒนาประเทศ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนจึงถูกกำหนดให้เป็นเป้าหมายหนึ่งในการพัฒนา ซึ่งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 - 2554) รัฐบาลมุ่งพัฒนาสู่สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน (Green Society) มีกรอบแนวคิดพื้นฐานคือ “คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนา” ยึดหลัก “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” โดยคำนึงถึงการดำเนินการเพื่อความสมดุลและยั่งยืน ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล มีการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในระดับที่เหมาะสมตามความจำเป็นพื้นฐานของสังคม คือ บรรลุเกณฑ์เกี่ยวกับองค์ประกอบของคุณภาพชีวิต ประการแรก คือ องค์ประกอบที่ตอบสนองต่อความต้องการทางด้านร่างกาย ประการที่สอง คือ องค์ประกอบที่สนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจ องค์ประกอบที่สนองต่อความต้องการทางด้านร่างกายของมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตทำให้มนุษย์สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ นอกจากปัจจัย 4 แล้ว มนุษย์ยังต้องการปัจจัยอื่น ๆ ที่สามารถสนองต่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นได้แก่ การศึกษา รายได้ การบริการทางสังคม รวมทั้งปัจจัยทางด้านศาสนา ที่สนองต่อความต้องการทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต (สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551)

เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าว ภาครัฐได้ขับเคลื่อนงานด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่ประชาชน เทศบาลเป็นรูปแบบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง เป็นการปกครองในระดับรากหญ้าและมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีรายได้ งบประมาณและอำนาจในการพัฒนาชุมชนด้านต่าง ๆ ภายใต้งบับกับแห่งกฎหมายถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่นให้มีความเจริญก้าวหน้า โดยรัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความเข้มแข็งและมีการบริหารจัดการที่ดีในการบริหารราชการเพื่อเกิดประโยชน์สุขและตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างมี

ประสิทธิภาพ

ในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตก็เป็นการพัฒนาในอีกด้านหนึ่ง ที่เป็นการกิจหลักที่มีความสำคัญอย่างมากเพราะเกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตอยู่ของคนในชุมชน ผู้วิจัยในฐานะซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ จึงสนใจที่จะศึกษาและสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลว่าอยู่ในระดับใด เพื่อเป็นข้อมูลในการแก้ไขปัญหาด้านคุณภาพชีวิตของประชาชนได้ตรงตามเป้าหมาย ประกอบกับยังไม่เคยมีผู้ใดทำการวิจัยมาก่อนอันจะนำมาเป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบายซึ่งเป็นประโยชน์และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย

1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน
5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา: การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยประยุกต์แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตของมอร์ริส (Morris, 1979) มาใช้อธิบาย

สำหรับตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

2. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่ คุณภาพชีวิตของประชาชน โดยประยุกต์แนวคิดเรื่องคุณภาพชีวิตของมอร์ริส (Morris, 1979) ประกอบด้วย การมีสุขภาพอนามัยที่ดี, การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ, การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม, การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี, การมีที่อยู่อาศัย การมีเครื่องนุ่งห่ม, มีการประกันสังคม, มีนันทนาการและมีความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิต

ขอบเขตด้านพื้นที่: การวิจัยครั้งนี้มีประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ จำนวน 1,926 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2552) กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนครัวเรือนจำนวน 331 คน (คำนวณจากสูตรของ ยามาเน่ (Yamane, 1973))

ขอบเขตด้านระยะเวลา: การวิจัยครั้งนี้ทำการวิจัยและเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกันยายน ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2553

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพศ หมายถึง ความเป็นเพศหญิงหรือเพศชาย

อายุ หมายถึง จำนวนปีของอายุของผู้ตอบแบบสอบถามโดยนับอายุปีเต็มในช่วงเวลาที่ทำการศึกษานี้

ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม

อาชีพ หมายถึง ประเภทอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน หมายถึง ค่าตอบแทนหรือรายได้ที่ได้รับโดยเฉลี่ยต่อเดือนของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพชีวิต หมายถึง การดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ โดยอยู่ในสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยที่ดี มีการแสดงถึงความสัมพันธ์ของตนเองกับครอบครัวและชุมชนกับชุมชน มีความมั่นคงในชีวิต สุขภาพร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ มีการผ่อนคลายความตึงเครียดและยอมรับในคุณค่าของตนเอง

การมีสุขภาพอนามัยที่ดี หมายถึง การดูแลใส่ใจสุขภาพให้แข็งแรง สมบูรณ์อยู่เสมอด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การออกกำลังกาย การตรวจสุขภาพ หลีกเลี่ยงอาหารและเครื่องดื่มที่เป็นโทษต่อร่างกาย เป็นต้น

การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ หมายถึง การรับประทานอาหารที่มีปริมาณพอเหมาะแก่ร่างกาย มีสารอาหารครบถ้วนและหลากหลายเป็นประโยชน์แก่ร่างกาย

การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม หมายถึง การได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนดเป็นอย่างต่ำและได้รับการศึกษาโดยวิธีใด ๆ เช่น การศึกษาจากสถาบันการศึกษา การศึกษาจากผู้รู้ การศึกษาจากประสบการณ์การทำงาน ฯลฯ ที่เพียงพอสามารถปฏิบัติงานตามอาชีพของตนได้เป็นอย่างดี

การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี หมายถึง การทำงานในบรรยากาศ สภาพแวดล้อมที่เกื้อกูลหรือส่งเสริมการปฏิบัติงานให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลที่ดีต่อสภาพจิตใจ ทำให้รู้สึกมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานและปฏิบัติงานอย่างมีความสุข

การมีที่อยู่อาศัย หมายถึง การมีที่อยู่อาศัยที่ปลูกสร้างด้วยวัสดุที่คงทนถาวร มีความแข็งแรง มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนผู้พักอาศัย ถูกสุขลักษณะเหมาะสมแก่การอาศัยอย่างถาวร หรือเป็นระยะเวลายาวนาน ไม่ใช่เพียงเพื่อการพักอาศัยชั่วคราว

การมีเครื่องนุ่งห่ม หมายถึง การมีเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมต่อเพศ วัย สภาพภูมิอากาศและกาลเทศะ มีจำนวนเพียงพอต่อการใช้สอย มีความสะอาดไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อร่างกายทั้งทางด้านสุขภาพและภาพลักษณ์

มีการประกันสังคม หมายถึง การได้รับสวัสดิการต่าง ๆ ตามสิทธิอันพึงได้รับ เช่น บัตรทอง เบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ เป็นต้น

มีนันทนาการ หมายถึง มีการพักผ่อนหย่อนคลายสภาวะทางด้านจิตใจและก่อให้เกิดความสัมพันธอันดีทั้งภายในครอบครัวและต่อสังคม

มีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต หมายถึง มีความเป็นอิสระในความคิดและการปฏิบัติ ไม่ถูกบังคับจากบุคคลหรือสิ่งอื่นใดจนไม่สามารถที่จะคิด ตัดสินใจ กระทำการใด ๆ ได้ ตามความคิด ความต้องการของตนเองอันไม่เกิดโทษต่อตนเองและสังคม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี
2. ทำให้ทราบถึงระดับความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี
3. ผลของการศึกษาสามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาดังคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อให้ทราบถึงระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและนำผลการวิจัยที่ได้มาเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อไป ในการศึกษาครั้งนี้มีแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต
2. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์และคุณภาพชีวิต
3. บริบทข้อมูลเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิต

ความหมายของคุณภาพชีวิต

คุณภาพชีวิตมักจะตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อหรือแนวคิดเกี่ยวกับชีวิตของแต่ละคน ซึ่งจะต้องประกอบด้วยกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม โดยทั่วไปมนุษย์ทุกคนย่อมต้องการมีชีวิตที่ดีพร้อมในทุก ๆ ด้านที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในสังคม เช่น มีสุขภาพดี มีอิสระเสรีในด้านความคิด การกระทำ เป้าหมายของชีวิต คุณภาพชีวิตเป็นแนวคิดที่กำลังได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง เพราะเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาประเทศ เนื่องจากคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร จะทำให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ สามารถกระทำได้ดีหรือประสบผลสำเร็จอย่างรวดเร็ว ได้มีผู้ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ต่าง ๆ มากมาย ดังนี้

บุพา อุคมศักดิ์ (2516, หน้า 82 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ซุม, 2550) ให้ความหมายของคำว่าคุณภาพชีวิตไว้ว่า “คุณภาพชีวิต หมายถึง คุณภาพในด้านสุขภาพ สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและศาสนา ซึ่งเป็นค่าเทียบเคียง ไม่มีกฎตายตัวแน่นอน กล่าวคือ ทุกคนหรือทุกประเทศ อาจจะกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ กันไปตามความต้องการ และความต้องการในด้านคุณภาพชีวิตนี้ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและภาวะ”

ชัยวัฒน์ ปัญจพงษ์ (2523, หน้า 137 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องคุณภาพชีวิตไว้ว่า ชีวิตที่มีคุณภาพ หมายถึง ชีวิตที่ไม่เป็นภาระและไม่ก่อให้เกิดปัญหาให้กับสังคม เป็นชีวิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความเพียบพร้อม และสามารถที่จะดำรงสถานภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และค่านิยมของสังคม สามารถแก้ไขปัญหาคณะหน้า หรือปัญหาที่สลับซับซ้อนได้ สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ข้างหน้าได้อย่างถูกต้องและสามารถดำเนินวิธีการที่ชอบธรรมเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ตนพึงประสงค์ภายใต้เครื่องมือและทรัพยากรที่มีอยู่

เฉลียว บุรีภักดี (2523, หน้า 17) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า “คุณภาพชีวิต หมายถึง การมีของกินของใช้ มีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีไม่ขาดแคลน ไม่เดือดร้อนและได้รับบริการต่าง ๆ ในระดับดี”

ดิเรก ฤกษ์ห่วย (2530, หน้า 100) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่าเป็นความถี่รวบยอดที่เกี่ยวข้องกับปริมาณและความต้องการพื้นฐานทางร่างกาย สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม จิตวิทยา และสภาพแวดล้อมในการดำรงชีวิต ทั้งมีเป็นนามธรรม และที่มนุษย์สร้างขึ้นมา คุณภาพชีวิตของประชากรโดยส่วนรวม อาจจะ ไม่สอดคล้องกับคุณภาพชีวิตของกลุ่มย่อยในสังคมก็ได้

อุทุมพร จามรมาน (2530, หน้า 1 - 21 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรณ, 2551) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็นคำรวมที่กว้างและครอบคลุมตัวแปรต่าง ๆ หลายประเภท เพราะสิ่งที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิต หรือการดำรงชีวิตที่ดีพอสมควร มาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอก ปัจจัยภายใน ได้แก่ ความรู้สึก อารมณ์ของตน ส่วนปัจจัยภายนอก ได้แก่ สถานภาพทางกายภาพรอบข้าง เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ การคมนาคม อากาศ เป็นต้น

นิพนธ์ คันธเสวี (2531, หน้า 99 อ้างถึงใน มานิตย์ ดีเอื้อ 2542, หน้า 10) ได้สรุปความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิด และจิตใจ เป็นวิถีชีวิตหรือความเป็นอยู่ในภาพรวมของประชากร ซึ่งมองผ่านมิติต่าง ๆ และสิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตดังนี้ ด้านร่างกาย ได้แก่ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย สุขภาพอนามัย พลังงาน การออมทรัพย์ สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัว และในการประกอบอาชีพ ด้านอารมณ์ ได้แก่ การพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณค่า มีประโยชน์ และความนิยมชมชอบในศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ความสัมพันธ์อบอุ่นในครอบครัวและในชุมชน ความรักและความเป็นเจ้าของที่มีต่อหมู่คณะ ด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ ภาวะแวดล้อมที่บริสุทธิ์ สะอาด และเป็นระเบียบ ปราศจากมลภาวะในดิน น้ำ อากาศ และเสียง มีทรัพยากรที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิต และการคมนาคมที่สะดวก ด้านสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ได้แก่ โอกาสใน

การศึกษาและการประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายและทรัพย์สิน การปกครองที่ให้สิทธิเสรีภาพและความเสมอภาค
 ความเป็นธรรมด้านร่างกายและสังคม ความร่วมมือร่วมใจในชุมชน ความเป็นระเบียบ มีวินัย
 ความเห็นอกเห็นใจ และค่านิยมที่สอดคล้องกับหลักธรรมในศาสนา ด้านความคิด ได้แก่ ความรู้
 ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ชีวิต และชุมชน การศึกษา วิชาชีพ ความสามารถในการป้องกันแก้ไข
 ปัญหาต่าง ๆ ของตัวเอง ครอบครัว และชุมชน การเป็นที่ยอมรับในชุมชน การสร้างความสำเร็จด้วย
 ตนเอง และการมีเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม และด้านจิตใจ ได้แก่ การมีคุณธรรมในส่วนตัวและ
 สังคม (ความซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูล กตัญญูกตเวที ความจงรักภักดีต่อชาติ
 ความศรัทธาในศาสนา ความเสียสละและการละเว้นจากอบายมุข ฯลฯ)

ทวีร์สมิ์ ธนาคม (2532, หน้า 212 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ชุม, 2550) ได้ให้ความเห็น
 เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตไว้ว่า “คุณภาพชีวิตคือ คุณสมบัติของชีวิตที่เป็นอยู่ดี มีส่วนร่วมที่เกื้อกูล
 ซึ่งกันและกันกับสังคมและธรรมชาติแวดล้อมและสามารถพัฒนาตนเองให้เจริญงอกงาม
 สู่ความสันติสุขและอิสรภาพที่สมบูรณ์”

กระทรวงสาธารณสุข (2535, หน้า 72 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551) ให้
 ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า หมายถึง การดำรงชีวิตของมนุษย์ ในระดับที่เหมาะสมตาม
 ความจำเป็นพื้นฐานในสังคมหนึ่ง ๆ ในช่วงเวลาหนึ่ง และคุณภาพชีวิตของประชาชนจะดี หมายถึง
 ครอบครัวหรือชุมชนนั้น ได้บรรลุเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ครบถ้วนทุกประการ

พรตรี กิติคุณ (2545) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง
 สภาพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตและเป็นแนวคิดที่รวมเอาทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มี
 ผลกระทบต่อชีวิต เช่น คุณภาพชีวิตในด้านสุขภาพอนามัย สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมืองและ
 ศาสนา ซึ่งอาจจะกำหนดมาตรฐานต่าง ๆ กันไปตามความต้องการและเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา
 และภาวะ

ทิวา พรหมอินทร์ (2545) ให้ความหมายว่าคุณภาพชีวิต หมายถึง ชีวิตที่มีคุณภาพที่ดี
 ซึ่งสัมพันธ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั้งหลาย นำมาซึ่งความพึงพอใจแก่บุคคลทั้งทางด้านร่างกายและ
 จิตใจ มีความมุ่งหวังทางสังคมและสภาวะเศรษฐกิจที่ดี

สำหรับในต่างประเทศมีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายของคุณภาพชีวิตไว้ต่าง ๆ กัน
 ดังนี้

ชาร์มา (Shama, 1975, p. 109 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ชุม, 2550) กล่าวว่า คุณภาพชีวิต
 เป็นความคิดรวบยอดที่ซับซ้อน ทั้งนี้เพราะเป็นเรื่องของความพึงพอใจอันเกิดมาจากการได้รับ
 การตอบสนองของความต้องการทางจิตใจและสังคม ทั้งในระดับจุลภาคและมหภาค และยังเป็นเรื่อง

เกี่ยวกับความสามารถของสังคมในการตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานของสมาชิกในสังคม

ลิว (Liu, 1975, p. 1 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตเป็น
 ชื่อทางด้านจิตวิสัย (Subjective) ก็จะใช้คำว่าอยู่ดี กินดี มีสุข คิดการเป็นคืออยู่ดีของคน และ
 สิ่งแวดล้อมตามสภาพทั่ว ๆ ไป ในด้านส่วนบุคคลคุณภาพชีวิตจะแสดงออกในรูปของ
 ความต้องการเมื่อได้รับการตอบสนองแล้วจะทำให้บุคคลนั้นมีความสุข ความพอใจ

ฟลานาแกน (Flanagan, 1978 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรณ, 2551) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตมี
 พื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษย์ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ขอบเขต คือ ความสุขสบายทางด้าน
 ร่างกายและวัตถุ การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมีกิจกรรมในสังคมของชุมชน การมีพัฒนาการ
 ทางบุคลิกภาพและมีความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ตามพัฒนาการและการสนทนาการ

ฟลานาแกน (Flanagan, 1978 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ชুম, 2550) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตมี
 พื้นฐานมาจากความต้องการของมนุษย์ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ขอบเขต คือ

1. ความสุขสบายทางด้านร่างกายและวัตถุ
2. การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น
3. การมีกิจกรรมในสังคมของชุมชน
4. การมีพัฒนาทางบุคลิกภาพและมีความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ตามพัฒนาการ
5. การสนทนาการ

ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1970, p. 24 - 25 อ้างถึงใน รวมพล
 อินทร์ชুম, 2550) ที่กล่าวถึงความต้องการและความพึงพอใจของมนุษย์ตามทฤษฎีแรงจูงใจว่ามนุษย์
 เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีความต้องการอยู่เสมอและเป็นการยากมากที่มนุษย์จะมีความพึงพอใจสูงสุด ยกเว้น
 ในช่วงเวลาสั้น ๆ ทั้งนี้ เพราะธรรมชาติของมนุษย์นั้นเมื่อมีความปรารถนาอย่างหนึ่งได้รับการ
 การตอบสนองจนเป็นที่พอใจแล้วก็จะมีความปรารถนาอย่างอื่นเข้ามาแทนที่ ซึ่งการกระทำหรือ
 พฤติกรรมของบุคคลจะขึ้นอยู่กับความต้องการหรือความปรารถนาขั้นพื้นฐานของบุคคลและ
 ความต้องการจากระดับต่ำสู่ระดับที่สูงขึ้นไปตามลำดับ ดังนี้

1. ความต้องการเพื่อการอยู่รอดของมนุษย์ ได้แก่ ความต้องการอากาศ อาหาร น้ำ
 ยารักษาโรค เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัยและความต้องการทางเพศ
2. ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย
3. ความต้องการความรัก ความเห็นอกเห็นใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของ
4. ความต้องการความรู้สึกมีคุณค่าและการได้รับการยอมรับนับถือ
5. ความต้องการความสำเร็จและความรู้สึกสมบูรณ์ในชีวิต

ความต้องการในด้านต่าง ๆ นี้ถ้าได้รับการตอบสนองมากก็จะทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตและมีความสุขหรือมีคุณค่าชีวิตที่ดี นั่นคือการมีคุณภาพชีวิตที่ดีแต่ถ้าความต้องการได้รับการตอบสนองน้อย บุคคลย่อมมีความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตน้อยหรือไม่พึงพอใจในชีวิต นั่นก็คือ การมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีนั่นเอง

ฟลานาแกน (Flanagan, 1982 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรณ, 2551) ให้ความหมายของคุณภาพชีวิตว่า หมายถึง ความพึงพอใจในชีวิตในเรื่องต่าง ๆ ประกอบด้วย ความสุขสบายในด้านร่างกายและองค์ประกอบในการดำเนินชีวิต การมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น การมีกิจกรรมทางสังคม มีการพัฒนาตนเอง และมีความรู้สึกอึดอ้อมใจ มีการพักผ่อนหย่อนใจหรือนันทนาการ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดต่อชีวิตของบุคคล และเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานของบุคคลที่ควรได้รับการตอบสนอง

แฮงและฟอลมาร์ (Haug & Folmar, 1986, p. 332 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรณ, 2551) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตที่ดีนั้นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ด้าน คือ การมีสุขภาพดี มีรายได้เพียงพอ ไม่มีความคิดปดิดทางด้านจิตใจและการมีสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น ๆ

องค์การยูเนสโก (UNESCO, 1993, p. 42 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551) ได้นิยามคำว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง ระดับความเป็นอยู่ที่ดีของสังคมและระดับความพึงพอใจในความต้องการส่วนหนึ่งของมนุษย์และได้นิยาม โครงการเพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิตว่า เป็นโครงการที่มีเป้าหมายเพื่อช่วยให้ผู้เรียนและชุมชนได้รับรู้เจตคติ ค่านิยมและทักษะที่จำเป็นเพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถปรับปรุงคุณภาพชีวิต ทั้งในลักษณะของปัจเจกบุคคลและในฐานะที่เป็นสมาชิกของชุมชน

จากการศึกษาความหมายของคุณภาพชีวิตที่กล่าวมาแล้วข้างต้นสามารถสรุปความหมายของคุณภาพชีวิตได้ว่า คุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ในการดำรงชีวิตในระดับที่เหมาะสมในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ที่รวมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลกระทบต่อชีวิต ได้แก่ สุขภาพอนามัย สังคม เศรษฐกิจ การศึกษา การเมือง ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์ประกอบของคุณภาพชีวิต

จากความหมายของคุณภาพชีวิต จะเห็นได้ว่าคุณภาพชีวิตที่ดีต้องประกอบด้วยองค์ประกอบของคุณภาพชีวิตที่เป็นปัจจัยสนับสนุนหลาย ๆ ด้านด้วยกัน ได้แก่ ปัจจัยทางด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง ค่านิยม จิตใจ เป็นต้น ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้มีนักวิชาการได้ศึกษาไว้

เย็นใจ เลหาวิช (2523, หน้า 14 - 25) องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่จำเป็นระดับพื้นฐาน ได้แก่ ปัจจัยสี่อย่างพอเพียง มีสุขภาพแข็งแรง มีความมั่นคงและอิสระ

และส่วนที่จำเป็นแก่การเพิ่มคุณภาพชีวิต เพื่อให้ผู้อยู่ดีขึ้น ได้แก่ มีค่านิยมที่เหมาะสม มี
จุดมุ่งหมายชีวิต มีชีวิตกลมกลืนกับครอบครัว ชุมชนและสิ่งแวดล้อม

ยูวัฒน์ วุฒิเมธี (2526, หน้า 27 - 28 อ้างถึงใน พรตรี กิตติคุณ 2545, หน้า 17) ได้ให้แนวคิด
ว่า การที่จะดำรงตนเป็นผู้ที่มีชีวิตอย่างมีคุณภาพนั้นจะต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 3 ประการ คือ
องค์ประกอบทางเศรษฐกิจ ได้แก่ มีกิน มีใช้ตามสมควรแก่สภาพแห่งตน องค์ประกอบทางด้าน
สังคม ได้แก่ มีการศึกษา มีคุณธรรม มีภาวะผู้นำและมีพฤติกรรมที่สมาชิกในสังคมปฏิบัติต่อกัน
และองค์ประกอบทางการเมือง ได้แก่ มีโครงสร้างทางการเมืองที่มั่นคงและเปิดโอกาสให้
ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่

จากการวิจัยของ ศรีผ่อง จิตกรณกิจศิลป์ (2526, หน้า 92 - 93) พบว่า ปัจจัยที่เป็น
ตัวกำหนดคุณภาพชีวิตขึ้นอยู่กับอาหาร เครื่องนุ่งห่ม สุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย รายได้ บริการทาง
สังคม ความมั่นคงและความก้าวหน้าในการทำงาน สิทธิเสรีภาพ การศึกษา ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม
ศาสนาและขนบธรรมเนียมประเพณี

ทวีร์สมิ์ ธนาคม (2533 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551) กล่าวว่า องค์ประกอบหรือ
ลักษณะของการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ได้แก่

1. มีอาหารที่มีคุณค่า มีกินและกินเป็น
2. มีที่อยู่อาศัย และที่ทำงานที่สะอาด สะดวก สบาย
3. มีความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว
4. มีสุขภาพที่ดี มีพลานามัย
5. มีการศึกษา และมีโอกาสที่จะเรียนรู้
6. เป็นผู้ผลิต และบริ โภคเป็น
7. มีอาชีพสุจริต
8. มีคุณธรรม และจริยธรรม
9. รู้จักหาความรู้ แก้ปัญหาและคลายทุกข์ด้วยกุศลวิธี
10. รู้จักตัดสินใจ
11. สุขุมิตรและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้
12. ขวนขวายทำกิจที่มีประโยชน์
13. มีเวลาว่าง และใช้เวลาว่างพัฒนาตนเอง

คุณภาพชีวิตจะเกิดขึ้นได้ สังคมต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. สังคมมีระเบียบวินัย มีกฎหมายที่เป็นธรรม
2. สังคมมีบริการดี ให้สวัสดิการ

3. ปลอดภัยจากโจรผู้ร้าย อบายมุข

4. ธรรมชาติแวดล้อมเกื้อกูล

กุหลาบ รัตนสังฆธรรม และคณะ (2539) กล่าวว่าคุณภาพชีวิต หมายถึง สภาพความเป็นอยู่ของบุคคลทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม ความคิดและจิตใจ ซึ่งรวมเอาทุกด้านของชีวิตไว้หมด สามารถแสดงมิติต่าง ๆ ของคุณภาพชีวิตได้ ดังนี้

1. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านร่างกาย คือ อาหาร น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย

สุขภาพอนามัยพลังงาน การออมทรัพย์ สิ่งอำนวยความสะดวกในครอบครัวและในการประกอบอาชีพ

2. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านอารมณ์ คือ การพักผ่อนหย่อนใจที่มีคุณภาพ ประโยชน์ ความนิยมชมชอบในศิลปวัฒนธรรมทางท้องถิ่น ความสัมพันธ์ที่อบอุ่นในครอบครัวและในชุมชน ความรักและความเป็นเจ้าของที่มีต่อหมู่คณะ

3. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คือ ภาวะแวดล้อมที่บริสุทธิ์ สะอาดเป็นระเบียบ ปราศจากมลภาวะในดิน น้ำ อากาศ และเสียง มีทรัพยากรที่จำเป็นแก่การดำรงชีวิตและการคมนาคมที่สะดวก

4. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม คือ โอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่เท่าเทียมกัน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสาธารณะ ความปลอดภัยในชีวิต ร่างกายและทรัพย์สิน การปกครองที่ให้สิทธิและเสรีภาพและความเสมอภาค ความเป็นธรรมด้านรายได้และทางสังคม ความร่วมมือร่วมใจในชุมชน ความเป็นระเบียบ มีวินัย มีความเห็นอกเห็นใจกันและกันและมีค่านิยมที่สอดคล้องกับหลักธรรมในศาสนา

5. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านความคิด คือ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับโลก ชีวิต และชุมชน การศึกษา วิชาอาชีพ ความสามารถในการป้องกันแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของตัวเอง ครอบครัวและชุมชน การเป็นที่ยอมรับของชุมชน การสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง การยอมรับตนเองและการมีเป้าหมายในชีวิตที่เหมาะสม

6. สิ่งซึ่งบอกคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ คือ การมีคุณธรรมในส่วนตัวและสังคม เช่น ความซื่อสัตย์สุจริต เมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูล กตัญญูกตเวที ความจงรักภักดีต่อชาติ ความศรัทธาในศาสนา ความเสียสละและการละเว้นจากอบายมุข

สุภางค์ จันทวานิช และวิศนี ศิลตระกูล (2539, หน้า 105 - 107 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรัตน์, 2551) ได้ศึกษาพบว่า ฟิลิปปีนส์ได้กำหนดเครื่องชี้วัดคุณภาพชีวิตของประชาชนมีองค์ประกอบหลักอยู่ 12 ด้าน คือ

1. สุขภาพและโภชนาการ

2. การศึกษาเรียนรู้
3. รายได้และการบริโภค
4. การจ้างงาน
5. แหล่งทรัพยากร
6. ที่อยู่อาศัย
7. ความปลอดภัยของส่วนรวมและความยุติธรรม
8. ค่านิยมทางการเมือง
9. การเลื่อนชั้นทางสังคม

ฟลานานแกน (Flanagan, 1982 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรัตน์, 2551) กล่าวว่า องค์ประกอบของคุณภาพชีวิตประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. มีความสุขสบายทางด้านร่างกายและวัตถุ ทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีสุขภาพที่สมบูรณ์ แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ทางวัตถุ ได้แก่ มีบ้านที่น่านอน มีอาหารที่ดี มีเครื่องอำนวยความสะดวก
2. มีสัมพันธภาพกับผู้อื่น ได้แก่ ความสัมพันธ์กับคู่สมรส บิดามารดา ญาติพี่น้อง เพื่อน และบุคคลอื่น ตลอดจนการมีบุตรและการเลี้ยงดูบุตร
3. มีกิจกรรมในสังคมและชุมชน การได้มีโอกาสช่วยเหลือและสนับสนุนผู้อื่น
4. มีพัฒนาการทางบุคลิกภาพและมีความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ตามพัฒนาการ ได้แก่ การมีพัฒนาการทางสติปัญญา การเรียนรู้สนใจการเรียนและเข้าใจตนเอง รู้จุดบกพร่องของตนเอง มีงานทำที่น่าสนใจ ได้รับผลตอบแทนที่ดีและการแสดงออกในทางสร้างสรรค์
5. มีสันทนาการ เช่น อ่านหนังสือ ฟังเพลง คุุกีฬา หรือสิ่งบันเทิงอื่น ๆ และมีส่วนร่วมในสังคม

เลนนาร์ท และแอนเดอร์สัน (Lennart & Anderson, 1975 อ้างถึงใน รณยุทธ์ บุตรแสนคม, 2540) ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตของมนุษย์ว่าดูได้จากองค์ประกอบ 9 ประการ คือ

1. สุขภาพอนามัย
2. อาหาร
3. การศึกษา
4. การประกอบอาชีพ
5. ที่อยู่อาศัย
6. ศวัสดิการทางสังคม
7. เครื่องนุ่งห่ม

8. นันทนาการ

9. สิทธิมนุษยชน

มอร์ริส (Morris, 1979 อ้างถึงใน พรพรรณ วรรัตน์, 2551) กล่าวว่า การที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขได้นั้นต้องมีองค์ประกอบ 9 ด้านด้วยกัน คือ

1. การมีสุขภาพอนามัยที่ดี
2. การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ
3. การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม
4. การประกอบอาชีพการทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
5. การมีที่อยู่อาศัย
6. การมีเครื่องนุ่งห่ม
7. มีการประกันสังคม
8. มีนันทนาการ
9. มีความอิสระในการดำเนินชีวิต

ซึ่งจะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 9 ด้านนี้ เป็นองค์ประกอบขั้นพื้นฐานของมนุษย์ที่ควรพึงจะได้รับ

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการพื้นฐานและคุณภาพชีวิต

มนุษย์ทุกคนมีความต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีนำมาซึ่งความสุขทั้งกายและใจ ความสุขทางกายคือ การมีหรือได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกต่าง ๆ พอสมควร และทางจิตใจคือ การมีความรัก ความอบอุ่นและความมั่นคงทางจิตใจ ได้รับการยอมรับและ ยกย่องจากบุคคลอื่น (นิสาร์ตน์ ศิลปเดช, 2539 อ้างถึงใน สาวิตรี เมืองมุงคุณ, 2551)

ความสุขหรือความพึงพอใจในชีวิตของคนจะเกิดขึ้นได้เมื่อคนนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของตน (สุรกุล เจนอบรม, 2534, หน้า 39) ตามทฤษฎีความต้องการของมาสโลว์และความต้องการนั้นจะเพิ่มระดับขึ้นตามขั้นความต้องการ 5 ขั้น

มาสโลว์ได้เสนอทฤษฎี Maslow's Hierarchy Needs แสดงให้เห็นว่า มนุษย์จะมีความต้องการเป็นแรงผลักดันหรือเป็นแรงจูงใจอยู่ภายในที่จะใช้พลังความรู้ความสามารถเพื่อนำตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายตามความต้องการนั้นและมาสโลว์ได้ลำดับขั้นของความต้องการ 5 ระดับที่ก่อให้เกิดแรงจูงใจที่ละขั้นจากระดับต่ำสู่ระดับสูงให้เกิดการปฏิบัติเพื่อให้ได้รับหรือสนองความต้องการตามลำดับ คือ

ระดับ 1 ความต้องการพื้นฐานด้านร่างกาย (Physiological Needs) เป็นความต้องการปัจจัยที่จำเป็นต่อการอยู่รอดของชีวิตด้านร่างกาย ขาดไม่ได้ ได้แก่ ความต้องการในปัจจัยสี่ คือ อาหาร ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่มและยารักษาโรค การได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการด้านปัจจัยสี่และที่เป็นประโยชน์ต่อร่างกายจะทำให้เกิดสุขภาพกายดี

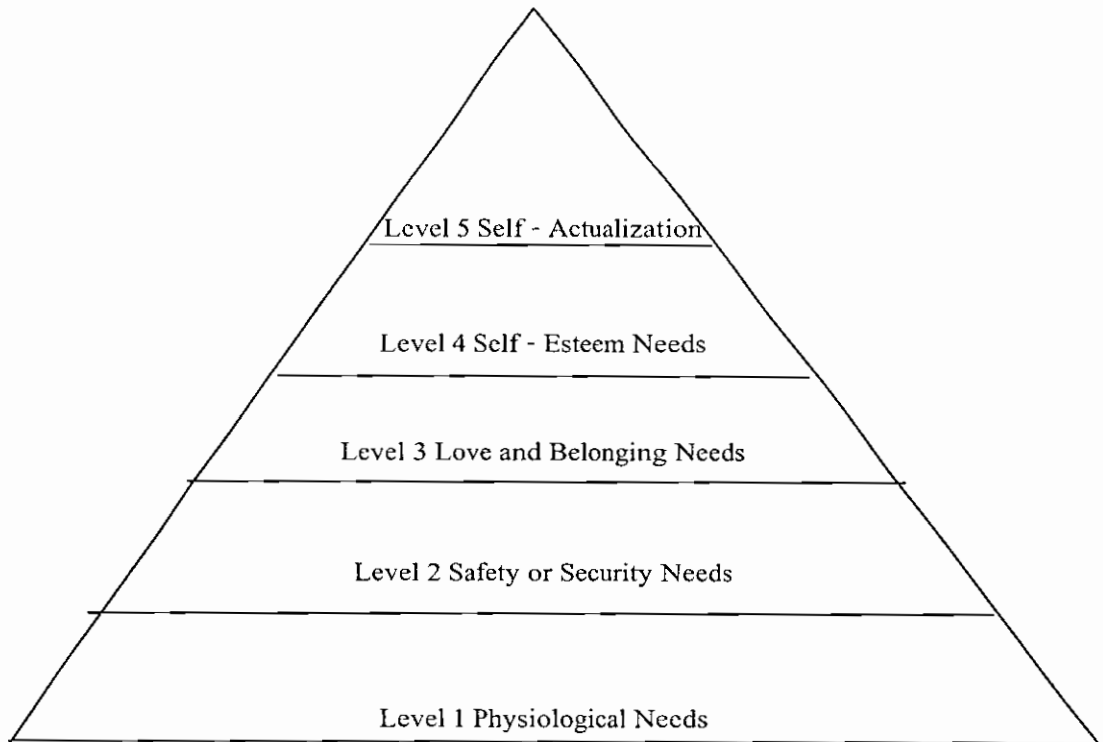
ระดับ 2 ความต้องการความปลอดภัยมั่นคงทั้งร่างกายและจิตใจ (Safety and Security of Physical and Mental Needs) ได้แก่ การที่ร่างกายและจิตใจไม่ต้องเผชิญหวั่นไหวหวาดระแวงต่ออันตรายหรือความไม่แน่นอนที่ไม่พึงปรารถนาจากสภาพแวดล้อมหรือจากกิจกรรมการดำเนินชีวิต ทำให้สุขภาพจิตดี

ระดับ 3 ความต้องการความรัก ความเป็นที่ยอมรับของสังคม (Love and Belonging Needs) ได้แก่ ความต้องการที่จะได้เป็นทั้งผู้ให้และผู้รับในปัจจัยที่พึงพอใจและนำมาซึ่งการมีสุขภาพจิตดี

ระดับ 4 ความต้องการความนับถือและความต้องการความสุนทรีย์ (Esteem and Esthetic Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับการเห็นคุณค่าของตน (คือการนับถือ) หรือได้เห็นคุณค่าของสิ่งอื่น (ความงามของธรรมชาติหรือความไพเราะของบทเพลง บทกวี) ทำให้สุขภาพจิตดี

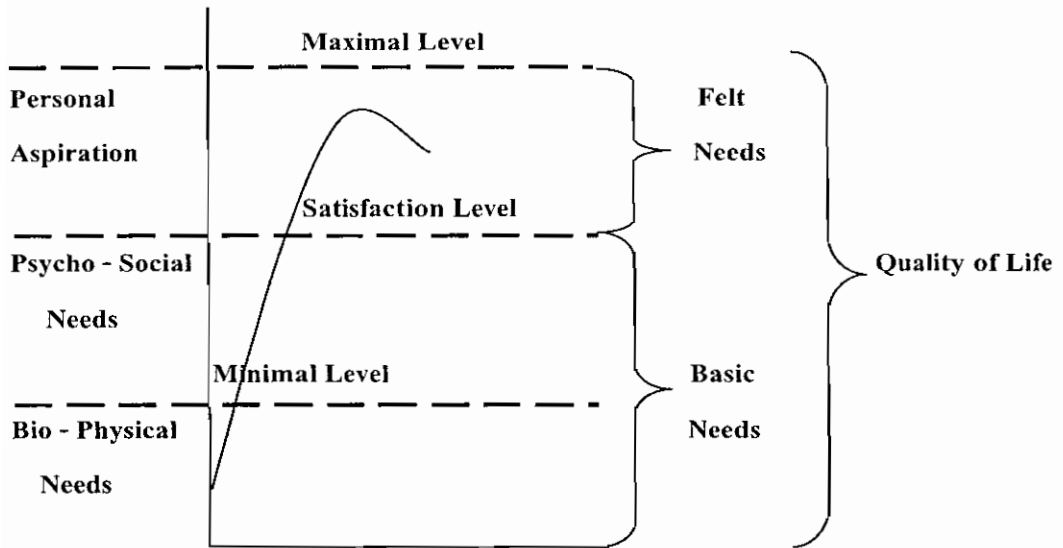
ระดับ 5 ความต้องการบรรลุศักยภาพแห่งตน (Self - Actualization Needs) เป็นความต้องการที่จะบรรลุความสามารถของบุคคลตามที่ตนตระหนักในศักยภาพ ดังนั้น การที่บุคคลสมประสงค์ในความสามารถของตนในเรื่องต่าง ๆ ทำให้สุขภาพจิตของบุคคลดี

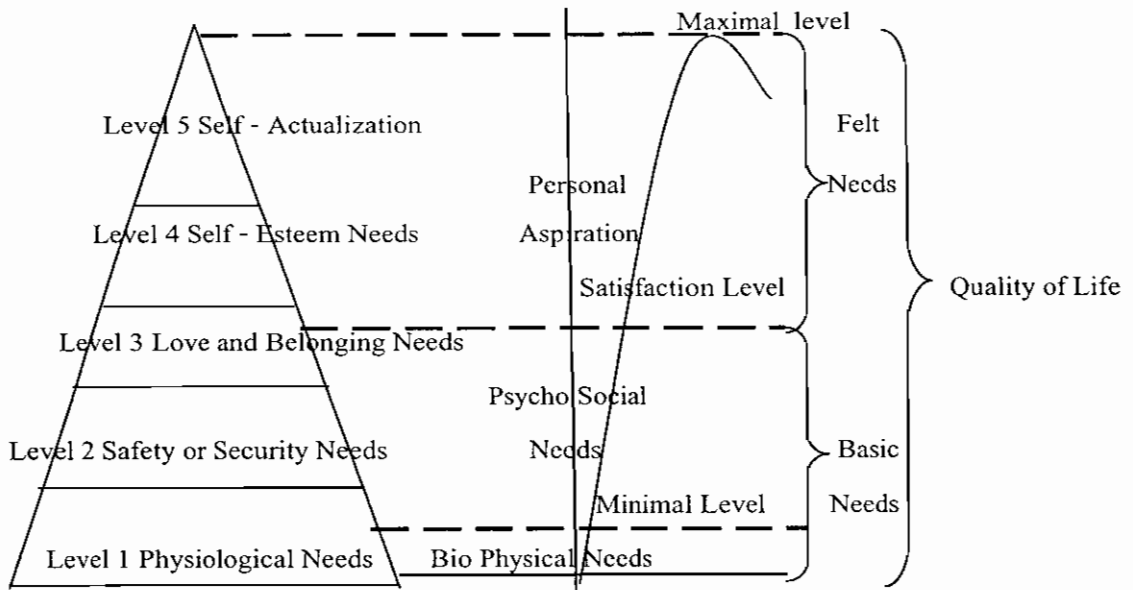
ภาพที่ 1 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow, 1954 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ชুম, 2550)

ชาร์มา (Sharma, 1988) ได้เสนอ Sharma's Hierarchy Human Needs and Quality of Life ที่มีระดับความพึงพอใจ (Satisfaction) เป็นดัชนีวัดระดับคุณภาพชีวิต (Quality of Life) โดยแบ่งระดับตามการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ต้องการ 3 ประเภท คือ ระดับหนึ่ง ได้แก่ ความต้องการเชิงชีวกายภาพ (Bio - Physical Needs) ระดับสอง คือ ความต้องการเชิงจิตสังคม (Psycho - Social Needs) และระดับสาม คือ ความต้องการบรรลุอุดมการณ์ของชีวิต (Individual Aspiration Needs) ถ้าบุคคลได้รับสิ่งที่ต้องการระดับหนึ่ง ระดับสองและระดับสาม ก็จะเกิดความพึงพอใจระดับต่ำ ระดับกลาง และระดับสูง ตามลำดับความพึงพอใจ จะสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต ระดับหนึ่ง ระดับสองและระดับสามด้วยความลำดับ เช่นกัน

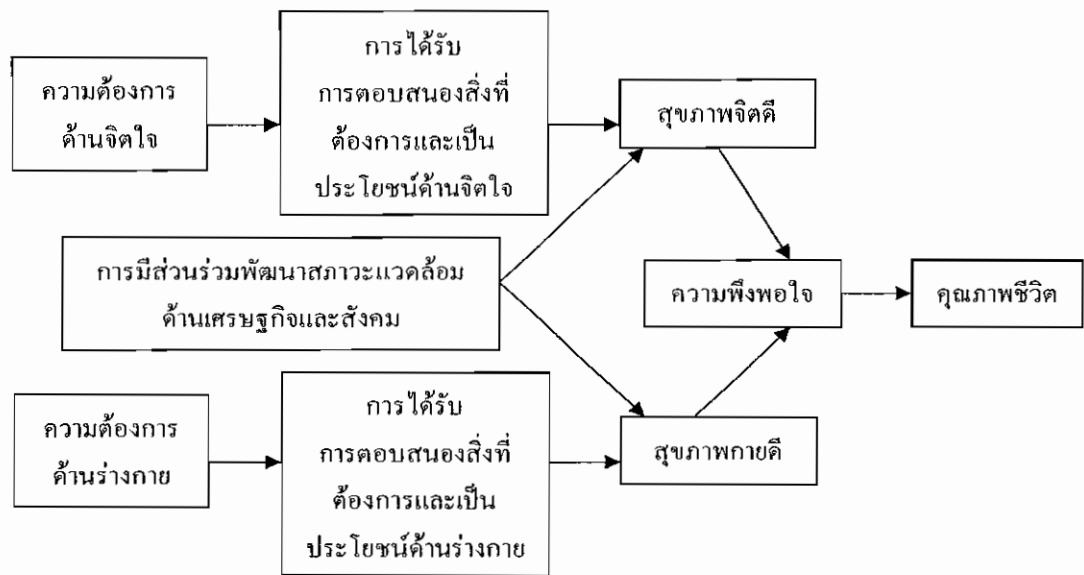
ภาพที่ 2 ลำดับชั้นความต้องการของมนุษย์กับระดับคุณภาพชีวิต (Sharma, 1988 อ้างถึงใน รวมพล อินทร์ชุม, 2550)

เมื่อนำทฤษฎี Maslow's Hierarchy Needs และ Sharma's Hierarchy Human Needs and Quality of Life มาสัมพันธ์กันจะได้รูปแบบกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีคุณภาพชีวิต ดังนี้

ภาพที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างลำดับขั้นความต้องการมาสโลว์กับระดับคุณภาพชีวิตจำแนกตามความต้องการตามแนวความคิดของชาร์มา (อัจฉรา นวจินดา, 2549)

จากกรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีข้างต้นจะเป็นกรอบการศึกษาเชิงประจักษ์ ดังนี้คือ

ภาพที่ 4 กรอบการศึกษาเชิงประจักษ์การพัฒนาคุณภาพชีวิต (อัจฉรา นวจินดา, 2549)

ผลการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่า การศึกษาเชิงประจักษ์นำไปสู่การสรุปทฤษฎีคุณภาพชีวิต ดังนี้คือ คุณภาพชีวิตของบุคคลคือความพึงพอใจของบุคคลที่เกิดจากการได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ประ โยชน์ตามความต้องการของร่างกายและจิตใจและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานะแวดล้อมด้านเศรษฐกิจและสังคมอย่างพอเพียงจนก่อให้เกิดการมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี

จากนิยามดังกล่าวจะพบว่า สิ่งที่เป็นประ โยชน์ต่อความต้องการของร่างกายและจิตใจของบุคคลเป็นตัวแปรสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีสุขภาพกายสุขภาพจิตดี ก่อให้เกิดพลังการทำประ โยชน์ให้แก่สิ่งแวดล้อมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีผลต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของบุคคลเช่นกัน เมื่อบุคคลมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตดี ย่อมมีความพึงพอใจในชีวิตซึ่งเป็นสิ่งบ่งชี้ความมีคุณภาพชีวิต

บริบทข้อมูลเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ

เทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี เป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับผิดชอบดูแลเรื่องโครงสร้างพื้นฐานและคุณภาพชีวิตของประชาชนตั้งอยู่ตั้งอยู่เลขที่ 121/4 หมู่ 2 ตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ลักษณะพื้นที่ใหญ่เป็นที่เนินเขาข่ม ๆ สลับกันโดยตลอดพร้อมด้วยป่าไม้ อยู่ห่างจากจังหวัดจันทบุรี 35 กิโลเมตร มีพื้นที่ในความรับผิดชอบทั้งหมด 198 ตารางกิโลเมตร ครอบคลุม 7 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ 1 บ้านบ่อเวฬุ, หมู่ 2 บ้านบ่อเวฬุ,

หมู่ 3 บ้านสะพานหินบน, หมู่ 4 บ้านโชคดี, หมู่ 5 บ้านสะพานหินล่าง, หมู่ 6 บ้านแสงแดง, หมู่ 7 บ้านเขาทอง มีประชากรทั้งสิ้น 4,181 คน

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือน กันยายน พ.ศ. 2552)

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร			จำนวน (หลัง)
		ชาย	หญิง	รวม	
1	บ้านบ่อเวฬุ	484	400	884	408
2	บ้านบ่อเวฬุ	533	497	1,030	453
3	บ้านสะพานหินบน	279	246	525	277
4	บ้านโชคดี	350	274	624	342
5	บ้านสะพานหินล่าง	103	90	193	87
6	บ้านแสงแดง	126	93	219	111
7	บ้านเขาทอง	346	360	706	248
รวม		2,221	1,960	4,181	1,926

ประชาชนได้รับการดูแลจากเทศบาลตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 ไม่ว่าจะเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านสังคม การศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและประเพณี การสาธารณสุขและสังคมสงเคราะห์ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ฯลฯ

จากการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ที่มีการดำเนินงานพัฒนาในด้านที่อยู่อาศัย สังคม สุขภาพอนามัย และการส่งเสริมด้านนันทนาการ ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ว่ามีระดับคุณภาพชีวิตอย่างไรในด้านต่าง ๆ ตามแนวคิดคุณภาพชีวิตของมอร์ริสและทำการศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลว่าเมื่อปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน คุณภาพชีวิตจะแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งจะช่วยให้เห็นถึงแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุที่จะนำไปสู่การวางแผนพัฒนาและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนต่อไป

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สาวิตรี เมืองมุงคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี วัตถุประสงค์ในการวิจัยประการแรกเพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี โดยประกอบด้วย ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านสวัสดิการ ประการที่สอง เพื่อศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยจำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพและรายได้ ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี อยู่ในระดับดี อันดับที่ 1 คือ ด้านที่อยู่อาศัยคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงอยู่ในระดับดีมาก อันดับรองลงมา คือ ด้านครอบครัว คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงอยู่ในระดับดีมากและอันดับสุดท้าย คือ ด้านสวัสดิการ คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงอยู่ในระดับดี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงแตกต่างกัน

พรพรรณ วรรณ (2551) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี วัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุกับผู้สูงอายุที่ไม่ได้เป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุในด้านที่อยู่อาศัย ด้านสังคม ด้านสุขภาพอนามัย ด้านนันทนาการและด้านความรู้สึกรักมีคุณค่าในตัวเอง ผลการศึกษาพบว่า ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตด้านสังคมสูงที่สุดและมีคุณภาพชีวิตด้านนันทนาการต่ำที่สุด โดยผู้ที่เป็นสมาชิกชมรมมีคุณภาพชีวิตสูงกว่าผู้ที่ไม่เป็นสมาชิกชมรมและเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคุณภาพชีวิตระหว่างผู้ที่เป็นสมาชิกชมรมและไม่เป็นสมาชิกชมรมพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

รวมพล อินทร์ชุม (2550) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของกำลังพลฐานส่งกำลังบำรุงทหารเรือตราด ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพชีวิต ด้านสุขภาพ ด้านการศึกษา ด้านที่อยู่อาศัย ด้านครอบครัว ด้านรายได้ ด้านการมีส่วนร่วม รวม 7 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับดี สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลทั่วไปกับระดับคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับระดับชั้นยศ อายุราชการ ระดับการศึกษา สถานภาพและจำนวนบุคคลในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตทุกด้านอยู่ในระดับดี

พระชงชัย สีโสภณ (2546) ได้ศึกษาเรื่องแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชน กรณีศึกษา: ชุมชนบ้านฝ้าย ตำบล เมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์ การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล เมืองฝ้าย ศึกษาคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนบ้านฝ้าย ที่ได้รับจากแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลเมืองฝ้าย ปี พ.ศ. 2545 เพื่อศึกษาทัศนคติของประชาชนที่มีต่อแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบล ผลของการศึกษา ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ได้รับจาก แผนพัฒนาของ อบต. เมืองฝ้าย ในแต่ละด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีรายได้น้อย รายได้เสริมส่วนใหญ่เกิดจาก ภายในชุมชน
2. ด้านสังคม พบว่า การจัดอบรมรักษาความปลอดภัยให้แก่ประชาชนยังมีน้อย การจัด อบรมเรื่องการต่อต้านยาเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง การจัดกีฬาเป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์ ของคนในชุมชน ทำให้เกิดประโยชน์มาก
3. ด้านการเมืองและการบริการ พบว่า ตั้งแต่สภาตำบลได้ยกฐานะเป็น อบต. ประชาชน ส่วนใหญ่ได้รับความรู้และฝึกอบรมน้อย ในเรื่องกิจกรรมทางการเมือง เช่น การเลือกตั้งประชาชน สนใจไปเลือกตั้งกันมากการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง
4. ด้านการศึกษา พบว่า การพัฒนาศูนย์เด็กก่อนเกณฑ์เรื่องอาหารกลางวันและ อาหารเสริม อยู่ในระดับปานกลาง การศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษายังไม่เพียงพอต่อ ความต้องการ ในเรื่องการจัดหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้านยังไม่เพียงพอ
5. ด้านศาสนาและวัฒนธรรม พบว่า กิจกรรมศาสนาและวัฒนธรรมประเพณีได้ส่งเสริม มาก ในเรื่องการอบรมคุณธรรม จริยธรรมมีน้อย
6. ด้านสาธารณสุข พบว่า ให้ความรู้แก่หญิงตั้งครรภ์จนถึงหลังคลอดมีน้อย ในเรื่อง การรณรงค์ป้องกัน โรคติดต่อและโรคนี้นุ อยู่ในระดับปานกลาง การดูแลเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 4 ปี มีน้อย เรื่องการรับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ มีการรณรงค์น้อย การให้ความรู้เรื่องการไช้ยาและ วัคซีนมีน้อย
7. ด้านโครงสร้างพื้นฐาน พบว่า การซ่อมบำรุงถนนและการสร้างถนน ขยายไฟฟ้า อยู่ในระดับปานกลาง การขยายโทรศัพท์มีน้อย ในเรื่องน้ำบริโภคและน้ำประปามีเพียงพอ
8. ด้านแหล่งน้ำ พบว่า การดูแลแหล่งน้ำสาธารณสุขที่ต้นเงิน อยู่ในระดับปานกลาง ในเรื่อง การขุดสระขนาดเล็กเพื่อใช้ในครัวเรือนมีน้อย
9. ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พบว่า การรณรงค์รักษาความสะอาด แหล่ง น้ำ อยู่ในระดับปานกลาง การปลูกป่าทดแทนได้ส่งเสริม การดูแลรักษาความสะอาดชุมชนมีน้อย

10. ด้านทัศนคติ พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความรู้เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาน้อย ตั้งแต่มีการจัดทำแผนพัฒนาทำให้คุณภาพชีวิตดีขึ้น ในเรื่องการประสานงานของ อบต. อยู่ในระดับปานกลาง ในอนาคต อบต. ไม่ควรยุบ

11. เป้าหมายการจัดทำแผนพัฒนาครั้งต่อไป กลุ่มผู้นำส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจมาเป็นอันดับแรก ส่วนประชาชนให้ความสำคัญด้าน โครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก ทัศนคติเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา พบว่า ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำ แผนพัฒนา อยู่ในระดับปานกลาง และในอนาคต อบต. ไม่ควรยุบ

การจัดทำแผนพัฒนาครั้งต่อไป พบว่า ให้ความสำคัญด้านเศรษฐกิจ และโครงสร้างพื้นฐาน ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานพัฒนาของ อบต. ควรจัดสรรงบประมาณให้ครอบคลุมทุกด้าน และทำตามความต้องการของประชาชน แผนพัฒนาจึงจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้

พรตรี กิติคุณ (2545) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในเขตชุมชนผู้มีรายได้น้อย เทศบาลสงขลา จังหวัดสงขลา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตของชาวบ้านในเขตชุมชนผู้มีรายได้น้อย เทศบาลสงขลา จังหวัดสงขลา ในประเด็นต่อไปนี้

1. ด้านเศรษฐกิจ
2. ด้านสังคมและวัฒนธรรม
3. ด้านสิ่งแวดล้อม

ผลการศึกษาพบว่า คุณภาพชีวิตประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ ซึ่งส่วนใหญ่รายได้มีความมั่นคงในระดับปานกลาง โดยมีรายได้อยู่ในช่วง 4,500 - 6,000 บาทต่อเดือน รายได้ส่วนใหญ่มาจากอาชีพรับจ้าง รายจ่ายตกประมาณ 5,001 - 6,000 บาทต่อเดือน โดยจ่ายเป็นค่าอาหารและค่าสาธารณูปโภคอื่น ๆ มีเงินออมอยู่ในช่วงไม่เกิน 5,001 บาท มีหนี้สินอยู่ในช่วง 5,001 - 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่เป็นหนี้กลุ่มออมทรัพย์ ด้านสังคมและวัฒนธรรมพบว่าส่วนใหญ่ครอบครัวมีความมั่นคง ไม่ขัดแย้ง เข้าเป็นสมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มร่วมปรึกษาหารือกันเป็นบางครั้ง ร่วมงานประเพณีกับเพื่อนบ้านเป็นประจำ สละทรัพย์ช่วยชุมชนและสังคมเป็นบางครั้ง ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินอยู่ในระดับปานกลาง หัวหน้าครอบครัวจบระดับประถมศึกษา บุตรหลานได้เรียนในระดับประถม - มัธยมทุกคน รายจ่ายเพื่อการศึกษามากพอในบางช่วง ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการฝึกอาชีพ ได้รับประทานอาหารวันละ 3 มื้อ อิ่มทุกมื้อ อาหารครบทุกหมู่และรับประทานอาหารเสริมบ้างในบางครั้ง สุขภาพแข็งแรง ออกกำลังกายนาน ๆ ครั้ง มีความเครียดบ้าง ท้องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนเป็นบางครั้ง คุณภาพด้านการรักษาพยาบาลของรัฐอยู่ในระดับปานกลางและไปรับบริการจากสถานพยาบาลเอกชนเป็นบางครั้ง นาน ๆ ครั้งจึงจะตรวจสุขภาพ ได้รับการส่งเสริมการรวมกลุ่มเป็นบางครั้ง ไปออกเสียง

เลือกตั้งเป็นประจำ นักการเมืองท้องถิ่นและข้าราชการมาเยี่ยมชุมชนนาน ๆ ครั้ง ด้านสิ่งแวดล้อมส่วนใหญ่ที่อยู่อาศัยมีกลิ่นและควันบ้าง มีเสียงรบกวนบ้าง อยู่กันอย่างแออัดพอสมควร การเก็บขยะมีตกค้างบ้าง มีสถานที่พักผ่อน ใกล้บ้านและถนนในชุมชนไม่ดีบ้างในบางซอยทำให้การเดินทางไม่สะดวกนัก

บุญทอม โพธิ์สิทธิ์ (2545) ในการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตตำรวจชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ของ พันโทราพวงษ์ มละคำ (2547) กล่าวว่าระดับรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตซึ่งสวนทางกับผลการศึกษาของเสาวนีย์ ดนะตุลย์ (2533) ที่ได้ทำการศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร วิวัฒน์ ฉันทศาสตร์โกศล (2544) ในการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1 และกิตติชัย นุพศิริ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ต่างสรุปว่าระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ทำให้สรุปผลการศึกษาในภาพรวมว่าระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิต

ทิวา พรหมอินทร์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอพระสมุทรเจดีย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผลกระทบต่อบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักปกครองท้องถิ่น เมื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนามากขึ้นตลอดจนเพื่อทราบว่ามีบทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในปัจจุบันควรเป็นอย่างไร ผลการศึกษาพบว่า บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นเมื่อหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนามากขึ้น ส่งผลให้นักปกครองท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในภาวะปัจจุบันประชาชนมีความต้องการให้นักปกครองท้องถิ่นมีบทบาทในการพัฒนาคุณภาพชีวิตด้านอาหารและโภชนาการและด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมากขึ้นและตัวแบบ (Model) ที่จะใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนของนักปกครองท้องถิ่นคือ การดำเนินการตามโครงการหมู่บ้าน/ชุมชนเฉลิมพระเกียรติปลอดยาเสพติด การดำเนินการโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติ การดำเนินการตามนโยบายกระทรวงมหาดไทยในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีในหมู่บ้าน

353501

อารีวรรณ คุณเจตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเชิงวัดวิสัย เชิงจิตวิสัยและเปรียบเทียบความแตกต่างคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุระหว่าง 60 - 74 ปี จำนวน 276 คน ซึ่งสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีผลทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตต่างกัน

เสาวนีย์ ตนะตุลย์ (2533) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ ธรรมบุญ วิถี (2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ และพันโทธราพงษ์ มะละคำ (2547) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของคุษฎี รามสมภพ (2540) ที่ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตทหารชั้นประทวนสังกัดกองพันทหารสารวัตรที่ 11 และบุญทอม โพธิ์สิทธิ์ (2545) จากการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตตำรวจจราจรชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ซึ่งสรุปว่า ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ทำให้สรุปผลการศึกษาในภาพรวมได้ว่า ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต

กุหลาบ รัตนสังขธรรม และคณะ (2539) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนา รูปแบบที่เหมาะสมในวิธีดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้านวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมในระดับหมู่บ้าน 2) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิตที่เหมาะสมในระดับหมู่บ้าน 3) เพื่อประเมินผลรูปแบบที่ใช้ในการวิจัย ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯ ที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ มีลักษณะการดำเนินงานใน 3 ระดับดังนี้คือ ระดับที่ 1 ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน จปฐ. ระดับอำเภอประชุมร่วมกับ คปต.หาแนวทางการดำเนินงาน จปฐ. ที่ดีที่สุด ระดับที่ 2 คปต. แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้นำหมู่บ้านเพื่อให้เกิดแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ระดับที่ 3 ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำหมู่บ้านเรียกประชุมชี้แจงหัวหน้าครอบครัวทุกคนถึงการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและคนในครอบครัวโดยใช้ตัวชี้วัดต่าง ๆ ตามความจำเป็นพื้นฐาน หลังจากนั้นจึงมอบ จปฐ. 1 ให้ไปสำรวจบ้านของตนเอง โดยสามารถขอคำแนะนำได้จากผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อให้ชาวบ้านได้รู้ปัญหาของตนเองและผู้นำหมู่บ้านนำข้อมูลมารวมเป็นปัญหาของกลุ่มและของหมู่บ้านร่วมวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา จัดลำดับความสำคัญของปัญหาแล้วจึงร่วมมือกันวางแผนแก้ไข

ปัญหาของหมู่บ้าน

2. หลังจากนำรูปแบบนี้ไปทดลองใช้ในหมู่บ้านทดลอง ในขณะที่ให้หมู่บ้านควบคุมได้ ดำเนินการขั้นตอนที่ 1, 2 และ 3 ตามรูปแบบเดิมที่กำหนดโดยศูนย์ประสานการพัฒนาชนบท แห่งชาติแล้ว

ผลการประเมินรูปแบบได้ข้อสรุป ดังนี้

1. ในช่วงเวลาก่อนทดลองรูปแบบ ประชาชนในหมู่บ้านทดลองและในหมู่บ้านควบคุม มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯ ไม่แตกต่างกัน โดยพบมีประชาชนมีความรู้น้อยกว่า ร้อยละ 5 เป็นส่วนใหญ่

2. ในช่วงเวลาหลังทดลองรูปแบบ ประชาชนในหมู่บ้านทดลองและในหมู่บ้านควบคุม มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ไม่แตกต่างกัน แต่พบว่าประชาชนมีความรู้เพิ่มขึ้นกว่าก่อนช่วงการทดลองรูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

3. ประชาชนในหมู่บ้านทดลองสามารถสำรวจข้อมูล จปฐ. 1 ได้ด้วยตนเอง ไม่มีปัญหาในการสำรวจและการสำรวจ จปฐ. 1 ครั้งต่อไป ควรให้แต่ละครอบครัวสำรวจกันเองและในการสำรวจ จปฐ. 1 นี้ มีประโยชน์สำหรับครอบครัวและหมู่บ้าน

4. ในช่วงเวลาก่อนการทดลองรูปแบบ ผู้นำในหมู่บ้านทดลองและในหมู่บ้านควบคุม มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯ ไม่แตกต่างกัน โดยพบว่าผู้นำมีความรู้ น้อยกว่า ร้อยละ 50 เป็นส่วนใหญ่

5. ในช่วงเวลาหลังการทดลองรูปแบบ ผู้นำในหมู่บ้านทดลองและในหมู่บ้านควบคุม มีความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่าผู้นำทั้งสองกลุ่ม มีความรู้มากขึ้นมากกว่าร้อยละ 50 เป็นส่วนใหญ่ เมื่อทดสอบความแตกต่างของความรู้ในช่วงก่อนการทดลองรูปแบบ เปรียบเทียบกับในช่วงหลังการทดลองรูปแบบ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้งในหมู่บ้านทดลองและในหมู่บ้านควบคุม

6. ความคิดเห็นของผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯ ในช่วงก่อนการทดลองรูปแบบและในช่วงหลังการทดลองรูปแบบ พบว่าไม่แตกต่างกัน โดยพบว่า ผู้นำทั้งสองกลุ่มมีความเห็นด้วยในทางบวกมากกว่า ร้อยละ 70 เป็นส่วนใหญ่

7. ความคิดเห็นของผู้นำชุมชน เกี่ยวกับการดำเนินงานวางแผนพัฒนาคุณภาพชีวิต ฯ เมื่อเปรียบเทียบในช่วงก่อนและหลังการทดลองรูปแบบ ในหมู่บ้านควบคุมพบว่าไม่แตกต่างกัน ส่วนในหมู่บ้านทดลองพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

8. การดำเนินงานในช่วงหลังการทดลองรูปแบบ พบว่า คปต. อบรบ กม. และผู้นำหมู่บ้านคนอื่นได้ครบถ้วน ตามรูปแบบที่กำหนดไว้ทั้งสองกลุ่มแต่เมื่อถึงขั้นตอนที่ผู้นำหมู่บ้าน

เตรียมชาวบ้านนั้นพบการดำเนินงานแตกต่างกันไป

9. ในขั้นตอนของการสำรวจพบว่า ผู้นำในหมู่บ้านทดลองร่วมสำรวจ จปฐ. 1 มากกว่าผู้นำในหมู่บ้านควบคุม จำนวนหลังคาเรือนที่สำรวจ 10 - 14 หลัง ผู้นำในหมู่บ้านควบคุมเก็บรวบรวมข้อมูลโดยเดินไปสำรวจในบ้านที่รับผิดชอบ ในขณะที่ผู้นำในหมู่บ้านทดลองให้ชาวบ้านเก็บรวบรวมข้อมูลบ้านของตนเอง เวลาที่ใช้ในขั้นตอนนี้ 2 - 4 วัน

10. ขั้นตอนการดำเนินงานสรุป จปฐ. 1 สำรวจ จปฐ. 2 ทำ จปฐ. 3 การวิเคราะห์สาเหตุการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการวางแผนแก้ไขปัญหา พบว่าผู้นำในหมู่บ้านทดลองทำครบทุกกิจกรรม ส่วนผู้นำในหมู่บ้านควบคุมทำเฉพาะกิจกรรมการสรุป จปฐ. 1 เท่านั้น

11. ผู้นำในหมู่บ้านทดลองให้การยอมรับการดำเนินงาน จปฐ. รูปแบบใหม่นี้ โดยให้ความเห็นว่าทำได้และมีความเห็นว่าเมื่อให้ชาวบ้านสำรวจ จปฐ. 1 เอง ช่วยให้ชาวบ้านรู้หัวข้อคุณภาพชีวิตที่ชาวบ้านยังขาดอยู่ การสำรวจ จปฐ. เป็นประโยชน์ต่อหมู่บ้านและชาวบ้านโดยตรง เป็นหน้าที่ของชาวบ้านที่จะต้องทำ การสรุป จปฐ. 1 เป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านและเป็นหน้าที่ของผู้นำชุมชนที่ต้องทำ การสำรวจ จปฐ. 2 การทำ จปฐ. 3 การจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและการวางแผนแก้ไขปัญหามือหมู่บ้านสามารถทำได้เองเป็นประโยชน์แก่หมู่บ้านและเป็นหน้าที่ของผู้นำชุมชนที่จะต้องทำ การให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาก็ได้จาก จปฐ. 1 ของตนเองเป็นสิ่งที่เหมาะสม การดำเนินงาน จปฐ. ในรูปแบบใหม่นี้เหมาะสมแต่ก็ยังมีผู้นำชุมชนบางส่วนที่รู้สึกไม่มั่นใจในการชี้แจงรายละเอียดการกรอกข้อมูล จปฐ. 1 แก่ชาวบ้านแต่ละครัวเรือนและรู้สึกลำบากใจในการติดตามการทำ จปฐ. 1 ของชาวบ้าน ควรมีการนำ จปฐ. รูปแบบใหม่นี้ไปใช้ให้กว้างขวางขึ้น โดยเฉพาะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสำรวจและเทียบเกณฑ์ จปฐ. ของตนเอง และควรมีการเตรียมชุมชนอย่างจริงจังมากขึ้น โดยเน้นให้เห็นถึงประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับหมู่บ้านและประชาชนอย่างชัดเจน ผู้นำหมู่บ้านควรมีส่วนร่วมรับผิดชอบการดำเนินงานทุกขั้นตอน ตั้งแต่เตรียมชุมชนจนถึงการเขียนแผน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องควรวางบทบาทของตนให้ดี ควรแสดงบทบาทเป็นผู้ประสานและให้คำปรึกษาหารือตามที่ประชาชนต้องการเท่านั้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้กรอบแนวคิดโดยนำแนวคิดของมอร์ริส (Morris, 1979) ที่ได้กล่าวถึงคุณภาพชีวิตของมนุษย์ไว้ว่า การที่มนุษย์จะมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขได้นั้น ต้องมีองค์ประกอบ 9 ด้าน คือ

1. การมีสุขภาพอนามัยที่ดี

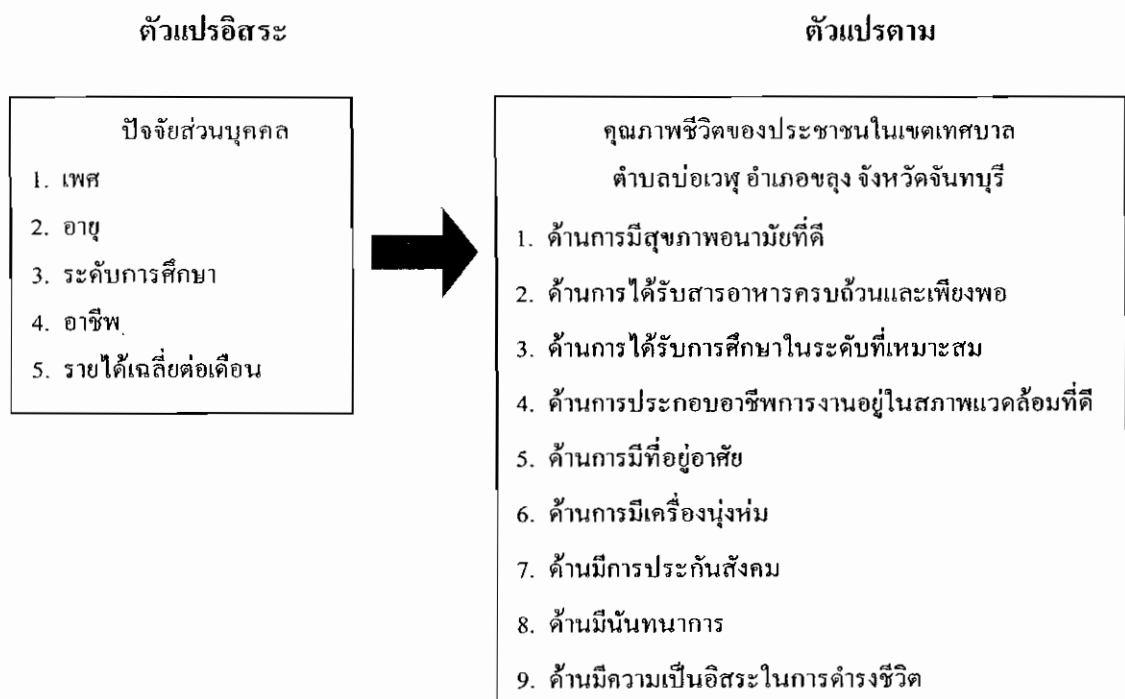
2. การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ
3. การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม
4. การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
5. การมีที่อยู่อาศัย
6. การมีเครื่องนุ่งห่ม
7. มีการประกันสังคม
8. มีนันทนาการ
9. มีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต

โดยกำหนดตัวแปร ดังนี้

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย เพศ อายุ การศึกษา อาชีพและรายได้

ตัวแปรตาม คือ คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง
จังหวัดจันทบุรี

ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามดังกล่าว สามารถนำมาเขียนกรอบแนวคิด
ในการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชน ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และเพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ จำนวน 1,926 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง ณ เดือนกันยายน พ.ศ. 2552)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวแทนครัวเรือน จำนวน 331 คน โดยใช้สูตรการหากลุ่มตัวอย่างประชากรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2548, หน้า 145 - 146) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับบริการด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างกำหนดที่ .05

แทนค่าในสูตรจะได้

$$n = \frac{1,926}{1 + (1,926)(0.05)^2}$$

$$n = \frac{1,926}{5.81}$$

$$n = 331$$

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยประกอบด้วย การมีสุขภาพอนามัยที่ดี การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี การมีที่อยู่อาศัย การมีเครื่องนุ่งห่ม มีการประกันสังคม มีนันทนาการและมีความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิต เป็นแบบวัดระดับทัศนคติ Likert Scale มีระดับการเลือกตอบเป็น 5 ระดับ จำนวน 27 ข้อ โดยมีหลักเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คุณภาพชีวิตดีมาก	ให้	5	คะแนน
คุณภาพชีวิตดี	ให้	4	คะแนน
คุณภาพชีวิตปานกลาง	ให้	3	คะแนน
คุณภาพชีวิตต่ำ	ให้	2	คะแนน
คุณภาพชีวิตต่ำมาก	ให้	1	คะแนน

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามฉบับนี้ ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง มีขั้นตอนในการสร้าง ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชน จากนั้นนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย กำหนดนิยามและเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนและตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์หรือไม่ จากนั้นนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบหาความเที่ยงตรง ความเหมาะสมและความถูกต้องชัดเจน แล้วนำมาปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

3. แบบสอบถามที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1 ดร. พงษ์เสถียร เหลืองอลงกต อาจารย์ประจำวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ

3.2 ผศ. ดร.สุกัลยา ปริญญา โยกุล อาจารย์ที่ปรึกษา

3.3 พ.จ.อ. สัมพันธ์ จันทรักษ์ ปลัดเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ

เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ข้างเคียงคือ ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลดกพรหม อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการหาค่าความเที่ยงหรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม (Reliability) แบบ Cronbach's Alpha ได้ค่าความเที่ยงตรง หรือความเชื่อถือได้ของแบบสอบถาม เท่ากับ .906 ซึ่งถือว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อถือได้สามารถนำไปเก็บข้อมูลจริงต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างชี้แจงให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ อธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามและอธิบายถึงข้อสงสัย ในการตอบแบบสอบถาม

2. จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวน 331 ชุด โดยมีแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาและมีความสมบูรณ์ จำนวน 331 ชุด คิดเป็น 100 เปอร์เซ็นต์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

โดยใช้วิธีการประมวลผลค่าทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกใช้สถิติในการวิเคราะห์เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและตอบวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี การได้รับสารอาหารครบถ้วน และเพียงพอ การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี การมีที่อยู่อาศัย การมีเครื่องนุ่งห่ม มีการประกันสังคม มีนันทนาการและมีความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics)

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ t - test เพื่อใช้ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบค่าสมมติฐาน ในความแตกต่างระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ One - way ANOVA เพื่อใช้ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและทำการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) เพื่อทดสอบค่าสมมติฐาน ในความแตกต่างระหว่าง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

เกณฑ์การแปลผล

ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลค่าเฉลี่ยโดยใช้การคำนวณช่วงกว้างของชั้น ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ค่าเฉลี่ย} &= \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{ช่วงคะแนน}} \\ &= \frac{5 - 1}{5} \\ &= .80 \end{aligned}$$

ดังนั้น จึงสามารถแปลความหมายของระดับคุณภาพชีวิต ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด	หมายถึง มีระดับคุณภาพชีวิตในระดับดีมาก
ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20	เห็นด้วยระดับมาก	หมายถึง มีระดับคุณภาพชีวิตในระดับดี
ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40	เห็นด้วยปานกลาง	หมายถึง มีระดับคุณภาพชีวิตในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60	เห็นด้วยน้อย	หมายถึง มีระดับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำ

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 เห็นด้วยน้อยที่สุด หมายถึง มีระดับคุณภาพชีวิตในระดับต่ำมาก

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ จำนวน 331 คน ซึ่งผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน/ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี กับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	146	44.11
หญิง	185	55.89
รวม	331	100.00

ตารางที่ 2 (ต่อ)

สถานภาพส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20 - 29 ปี	107	32.33
30 - 39 ปี	99	29.91
40 - 49 ปี	53	16.01
50 - 59 ปี	33	9.97
60 ปีขึ้นไป	39	11.78
รวม	331	100.00
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	117	35.35
มัธยมศึกษาตอนต้น	38	11.48
มัธยมศึกษาตอนปลาย	40	12.08
อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	63	19.03
ปริญญาตรี	73	22.05
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	331	100.00
อาชีพ		
รับจ้าง	40	12.08
เกษตรกร	87	26.28
รับราชการ/ พนักงานของรัฐ	34	10.27
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน	125	37.76
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	45	13.60
อื่น ๆ	0	0
รวม	331	100.00
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	40	12.08
5,000 - 7,000 บาท	112	33.84
7,001 - 10,000 บาท	85	25.68
10,000 บาทขึ้นไป	94	28.40
รวม	331	100.00

จากตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสถานภาพ ส่วนบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 55.89 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มากที่สุด ร้อยละ 32.33 รองลงมาอายุ 30 - 39 ปี ร้อยละ 29.91 อายุ 40 - 49 ปี ร้อยละ 16.01 อายุ 60 ปีขึ้นไป ร้อยละ 11.78 และอายุ 50 - 59 ปี น้อยที่สุด ร้อยละ 9.97 โดยส่วนใหญ่จบการศึกษา ระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 35.35 รองลงมาปริญญาตรี ร้อยละ 22.05 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 19.03 มัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 12.08 มัธยมศึกษาตอนต้น ร้อยละ 11.48 และไม่มีผู้ได้รับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/บริษัทเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 37.76 รองลงมาเกษตรกร ร้อยละ 26.28 ค้าขาย ร้อยละ 13.60 รับจ้าง ร้อยละ 12.08 และรับราชการ/พนักงานของรัฐน้อยที่สุด ร้อยละ 10.27 โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 7,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33.84 รองลงมา 10,000 บาทขึ้นไป ร้อยละ 28.40 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท ร้อยละ 25.68 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาทน้อยที่สุด ร้อยละ 12.08

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

ตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี

คุณภาพชีวิตด้านการมีสุขภาพ อนามัยที่ดี	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านออกกำลังกายอยู่เสมอ	48 (14.50)	67 (20.24)	138 (41.69)	59 (17.82)	19 (5.74)	3.19	1.07	ปานกลาง	3
2. ท่านให้ความสำคัญในการ ตรวจสอบสภาพร่างกายเป็น ประจำอย่างน้อยปีละครั้ง	42 (12.69)	110 (33.23)	100 (30.21)	59 (17.82)	20 (6.04)	3.28	1.08	ปานกลาง	2
3. ท่านรักษาสุขภาพโดย หลีกเลี่ยงอาหาร เครื่องดื่มและ สภาวะแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม	47 (14.20)	141 (42.60)	79 (23.87)	58 (17.52)	6 (1.81)	3.49	0.99	ดี	1
ภาพรวม						3.32	0.86	ปานกลาง	

จากตารางที่ 3 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดีใน

ภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 ($S.D. = .86$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี พบว่า ประชาชนมีการรักษาสุขภาพโดยหลีกเลี่ยงอาหาร เครื่องดื่ม และสถานะแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.49 ($S.D. = .99$) รองลงมา คือ ประชาชนให้ความสำคัญในการตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ($S.D. = 1.08$) และลำดับสุดท้ายคือประชาชนมีการออกกำลังกายอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ($S.D. = 1.07$)

ตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ

คุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านรับประทานครบ 3 มื้อ ปริมาณเพียงพอตามที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน	161 (48.64)	95 (28.70)	56 (16.92)	19 (5.74)	0 (0.00)	4.20	0.92	ดี	1
2. ท่านรับประทานอาหารที่ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ ในแต่ละวัน	97 (29.31)	105 (31.72)	98 (29.61)	31 (9.37)	0 (0.00)	3.80	0.96	ดี	2
3. ท่านรับประทานอาหารที่ได้รับสารอาหารหลากหลายไม่เฉพาะเจาะจงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง	91 (27.49)	54 (16.31)	159 (48.04)	27 (8.16)	0 (0.00)	3.63	0.97	ดี	3
ภาพรวม						3.88	0.84	ดี	

จากตารางที่ 4 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.88 ($S.D. = .84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ พบว่าประชาชนได้รับประทานครบ 3 มื้อ ปริมาณเพียงพอตามที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.20 ($S.D. = .92$) รองลงมา คือ ประชาชนรับประทานอาหารที่ได้สารอาหารครบ 5 หมู่ ในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ย 3.80 ($S.D. = .96$) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนรับประทานอาหารที่ได้รับสารอาหารหลากหลายไม่เฉพาะเจาะจงเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.63 ($S.D. = .97$)

ตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม

คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด	87 (26.28)	48 (14.50)	119 (35.95)	71 (21.45)	6 (1.81)	3.41	1.14	ดี	3
2. ท่านได้รับการศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามอาชีพของท่านในปัจจุบัน	54 (16.31)	102 (30.82)	150 (45.32)	25 (7.55)	0 (0.00)	3.55	0.85	ดี	2
3. ท่านสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ	55 (16.62)	129 (38.97)	110 (33.23)	37 (11.18)	0 (0.00)	3.61	0.89	ดี	1
ภาพรวม						3.52	0.82	ดี	

จากตารางที่ 5 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.52 ($S.D. = .82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม พบว่า ประชาชนสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.61 ($S.D. = .89$) รองลงมา คือ ประชาชนได้รับการศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามอาชีพของท่านในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.55 ($S.D. = .85$) และลำดับสุดท้ายประชาชนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.41 ($S.D. = 1.14$)

ตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี

คุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านพึงพอใจสภาพแวดล้อมในการทำงาน	69 (20.85)	173 (52.27)	82 (24.77)	7 (2.11)	0 (0.00)	3.91	0.73	ดี	1
2. ท่านทำงานได้ต่อเนื่องในระบบการทำงานของท่าน	55 (16.62)	188 (56.80)	88 (26.59)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.90	0.65	ดี	2

ตารางที่ 6 (ต่อ)

คุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
3. ท่านให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน	63 (19.03)	145 (43.81)	103 (31.12)	20 (6.04)	0 (0.00)	3.75	0.82	ดี	3
ภาพรวม						3.85	0.62	ดี	

จากตารางที่ 6 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.85 (S.D. = .62) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พบว่า ประชาชนพึงพอใจสภาพแวดล้อมในการทำงาน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.91 (S.D. = .73) รองลงมา คือ ประชาชนทำงานได้ต่อเนื่องในระบบการทำงาน มีค่าเฉลี่ย (S.D. = .65) และลำดับสุดท้ายประชาชนให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.75 (S.D. = .82)

ตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีที่อยู่อาศัย

คุณภาพชีวิตด้านการมีที่อยู่อาศัย	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ที่พักอาศัยของท่านสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร มีความมั่นคงแข็งแรง	95 (28.70)	177 (53.47)	59 (17.82)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.10	0.67	ดี	1
2. ขนาดที่พักอาศัยของท่านมีความสะดวกสบายเหมาะสมกับจำนวนผู้พักอาศัย	97 (29.31)	144 (43.50)	90 (27.19)	0 (0.00)	0 (0.00)	4.02	0.75	ดี	2
3. ที่พักอาศัยของท่านมีความสะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ	77 (23.26)	144 (43.50)	103 (31.12)	7 (2.11)	0 (0.00)	3.87	0.78	ดี	3
ภาพรวม						4.00	0.66	ดี	

จากตารางที่ 7 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีที่อยู่อาศัย พบว่า

คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการมีที่อยู่อาศัยในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.00 ($S.D. = .66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการมีที่อยู่อาศัย พบว่าที่พักอาศัยสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.10 ($S.D. = .67$) รองลงมา คือ ขนาดที่พักรวมมีความสะดวกสบายเหมาะสมกับจำนวนผู้พักอาศัย มีค่าเฉลี่ย 4.02 ($S.D. = .75$) และลำดับสุดท้ายที่พักรวมมีความสะอาด เป็นระเบียบถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ($S.D. = .78$)

ตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม

คุณภาพชีวิตด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านมีเครื่องนุ่งห่ม ที่สะอาดและเพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีพ	129 (38.97)	124 (37.46)	72 (21.75)	6 (1.81)	0 (0.00)	4.13	0.81	ดี	1
2. ท่านมีเครื่องนุ่งห่มที่ เหมาะสมต่อสภาพภูมิอากาศในแต่ละฤดูกาล	135 (40.79)	112 (33.84)	78 (23.56)	6 (1.81)	0 (0.00)	4.13	0.83	ดี	2
3. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็นมากกว่ากระแสนิยม	114 (34.44)	155 (46.83)	49 (14.80)	13 (3.93)	0 (0.00)	4.11	0.79	ดี	3
ภาพรวม						4.12	0.70	ดี	

จากตารางที่ 8 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม พบว่าคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม ในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.12 ($S.D. = .70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิต ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม พบว่า ประชาชนมีเครื่องนุ่งห่ม ที่สะอาดและเพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีพเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.13 ($S.D. = .81$) รองลงมา คือ ประชาชนมีเครื่องนุ่งห่มที่ เหมาะสมต่อสภาพภูมิอากาศในแต่ละฤดูกาล มีค่าเฉลี่ย 4.13 ($S.D. = .83$) และลำดับสุดท้าย ประชาชนตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็นมากกว่ากระแสนิยม มีค่าเฉลี่ย 4.11 ($S.D. = .79$)

ตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านมีการประกันสังคม

คุณภาพชีวิตด้าน การประกันสังคม	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านได้รับสวัสดิการ ประกันสังคมตามสิทธิอันพึง ได้รับ เช่น บัตรทอง, เบี้ยยังชีพ ประเภทต่าง ๆ	60 (18.13)	141 (42.60)	117 (35.35)	13 (3.93)	0 (0.00)	3.74	0.79	ดี	2
2. สวัสดิการประกันสังคมที่ ท่านได้รับมีความเหมาะสมต่อ การดำรงชีวิต	61 (18.43)	148 (44.71)	116 (35.05)	6 (1.81)	0 (0.00)	3.79	0.75	ดี	1
3. ท่านได้รับประโยชน์จาก สวัสดิการประกันสังคม	63 (19.03)	132 (39.88)	110 (33.23)	20 (6.04)	6 (1.81)	3.68	0.91	ดี	3
ภาพรวม						3.74	0.73	ดี	

จากตารางที่ 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านมีการประกันสังคม พบว่า
คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านมีการประกันสังคมในภาพรวม อยู่ใน
ระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.74 (S.D. = .73) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านมี
การประกันสังคม พบว่า สวัสดิการประกันสังคมที่ประชาชนได้รับมีความเหมาะสมต่อ
การดำรงชีวิตเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.79 (S.D. = .75) รองลงมา คือ ประชาชนได้รับ
สวัสดิการประกันสังคมตามสิทธิอันพึงได้รับ เช่น บัตรทอง, เบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย
3.74 (S.D. = .79) และลำดับสุดท้ายประชาชนได้รับประโยชน์จากสวัสดิการประกันสังคม
มีค่าเฉลี่ย 3.68 (S.D. = .91)

ตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนใน
เขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง ด้านมีนันทนาการ

คุณภาพชีวิตด้านมีนันทนาการ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านมีงานอดิเรกทำใน ยามว่าง เช่น ปลูกต้นไม้ ฯลฯ	94 (28.40)	122 (36.86)	66 (19.94)	43 (12.99)	6 (1.81)	3.77	1.05	ดี	1

ตารางที่ 10 (ต่อ)

คุณภาพชีวิตด้านมีนันทนาการ	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
2. ท่านชมการละเล่นและเที่ยว งานรื่นเริงต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น งานประเพณี งานออกร้าน ฯลฯ	35 (10.57)	115 (34.74)	126 (38.07)	42 (12.69)	13 (3.93)	3.35	0.96	ปานกลาง	2
3. ท่านเข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการของชุมชน เช่น งานกีฬา อยู่เสมอ	42 (12.69)	89 (26.89)	116 (35.05)	72 (21.75)	12 (3.63)	3.23	1.04	ปานกลาง	3
ภาพรวม						3.45	0.88	ดี	

จากตารางที่ 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านมีนันทนาการ พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านมีนันทนาการในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.45 ($S.D. = .88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านมีนันทนาการ พบว่า ประชาชนมีงานอดิเรกทำในยามว่าง เช่น ปลูกต้นไม้ ฯลฯ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.77 ($S.D. = 1.05$) รองลงมา คือ ประชาชนได้รับชมการละเล่นและเที่ยวงานรื่นเริงต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น งานประเพณี งานออกร้าน มีค่าเฉลี่ย 3.35 ($S.D. = .96$) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของชุมชน เช่น งานกีฬา อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.23 ($S.D. = 1.04$)

ตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง ด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต

คุณภาพชีวิตด้านความเป็นอิสระ ในการดำรงชีวิต	จำนวนและร้อยละของระดับความคิดเห็น					$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	อันดับ
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำมาก				
1. ท่านมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น ในเรื่อง ต่าง ๆ ที่ท่านให้ความสนใจ	60 (18.13)	142 (42.90)	123 (37.16)	6 (1.81)	0 (0.00)	3.77	0.75	ดี	3
2. ท่านกระทำการใด ๆ ตาม ความเห็นสมควรของตัวเอง	92 (27.80)	108 (32.63)	125 (37.77)	0 (0.00)	6 (1.82)	3.84	0.89	ดี	2
3. ท่านสามารถตัดสินใจได้ เองโดยไม่มีอยู่ภายใต้อำนาจ บังคับจากบุคคลอื่น	93 (28.10)	136 (41.09)	102 (30.82)	0 (0.00)	0 (0.00)	3.97	0.76	ดี	1
ภาพรวม						3.86	0.69	ดี	

จากตารางที่ 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ ด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิตในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.86 ($S.D. = .69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต พบว่า ประชาชนสามารถตัดสินใจได้เองโดยไม่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับจากบุคคลอื่น เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.97 ($S.D. = .76$) รองลงมา คือ ประชาชนกระทำการใด ๆ ตามความเห็นสมควรของตัวเอง มีค่าเฉลี่ย 3.84 ($S.D. = .89$) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ ที่ทำให้ความสนใจ มีค่าเฉลี่ย 3.77 ($S.D. = .75$)

ตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม

คุณภาพชีวิตของประชาชนในภาพรวม	$\bar{X}$	$S.D.$	แปลความ	อันดับ
ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี	3.32	0.86	ปานกลาง	9
ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ	3.88	0.84	ดี	3
ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม	3.52	0.82	ดี	7
ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี	3.85	0.62	ดี	5
ด้านการมีที่อยู่อาศัย	4.00	0.66	ดี	2
ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม	4.12	0.70	ดี	1
ด้านมีการประกันสังคม	3.74	0.73	ดี	6
ด้านมีนันทนาการ	3.45	0.88	ดี	8
ด้านมีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต	3.86	0.69	ดี	4
ภาพรวม	3.75	0.56	ดี	

จากตารางที่ 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.75 ($S.D. = .56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตในภาพรวม พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.12 ($S.D. = .70$) รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตด้านการมีที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย 4.00 ($S.D. = .66$) คุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.88 ($S.D. = .84$) คุณภาพชีวิตด้านมีความเป็นอิสระใน

การดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.86 (*S.D.* = .69) คุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการทำงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.85 (*S.D.* = .62) คุณภาพชีวิตด้านการประกันสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.74 (*S.D.* = .73) คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.52 (*S.D.* = .82) คุณภาพชีวิตด้านมีนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย 3.45 (*S.D.* = .88) ตามลำดับ และลำดับสุดท้าย คือ คุณภาพชีวิตด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 (*S.D.* = .86)

ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน/ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>Sig.</i>
ชาย	146	3.94	0.59	5.38	0.00
หญิง	185	3.60	0.50		

*p < .05

สมมติฐานที่ 1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีเพศต่างกันกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	9.48	2.37	7.90	0.00
ภายในกลุ่ม	326	97.68	0.30		
รวม	330	107.16			

*p < .05

สมมติฐานที่ 2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของ
คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชน
ที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐาน
การวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มี
ความแตกต่างกัน ดังนี้ (ดังตารางที่ 15)

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอายุ

อายุ	$\bar{X}$	20 - 29 ปี	30 - 39 ปี	40 - 49 ปี	50 - 59 ปี	60 ปีขึ้นไป
20 - 29 ปี	3.78	-	0.15*	- 0.26*	- 0.31*	0.09
30 - 39 ปี	3.58		-	- 0.41*	- 0.46*	- 0.06
40 - 49 ปี	4.00			-	- 0.04	0.35*
50 - 59 ปี	4.05				-	0.40*
60 ปีขึ้นไป	3.64					-

จากตารางที่ 15 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant
Difference Test) อายุกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัด
จันทบุรี พบว่า

ประชาชนที่มีอายุ 20 - 29 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 30 - 39 ปี,
อายุ 40 - 49 ปีและประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี

ประชาชนที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 40 - 49 ปี
และประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี

ประชาชนที่มีอายุ 40 - 49 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	40.62	10.15	49.75	0.00
ภายในกลุ่ม	326	66.53	0.20		
รวม	330	107.16			

* $p < .05$

สมมติฐานที่ 3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน กับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้ (ดังตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	$\bar{X}$	ประถมศึกษา	มัธยมต้น	มัธยมปลาย	อนุปริญญา	ปริญญาตรี
ประถมศึกษา	3.64	-	0.53*	- 0.03	- 0.71*	- 0.12
มัธยมต้น	3.11		-	- 0.56*	- 1.25*	- 0.65*
มัธยมปลาย	3.68			-	- 0.68*	- 0.08
อนุปริญญา	4.36				-	0.59*
ปริญญาตรี	3.76					-

จากตารางที่ 17 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) ระดับการศึกษากับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา และประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับมัธยมศึกษา, ประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา และประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา

ประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	4	44.91	11.23	58.81	0.00
ภายในกลุ่ม	326	62.24	0.19		
รวม	330	107.16			

* $p < .05$

สมมติฐานที่ 4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีอาชีพต่างกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้ (ดังตารางที่ 19)

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของ
ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	$\bar{X}$	รับจ้าง	เกษตรกร	รับราชการ/ พนักงานของรัฐ	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน	ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว
รับจ้าง	3.50	-	- 0.64*	- 0.88*	0.08	- 0.11
เกษตรกร	4.15		-	- 0.23*	0.73*	0.52*
รับราชการ/ พนักงานของรัฐ	4.39			-	0.97*	0.76*
พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน	3.42				-	- 0.20*
ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว	3.62					-

จากตารางที่ 19 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) อาชีพกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า

ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ

ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ, ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน และประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชนและประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

แหล่งความแปรปรวน	<i>df</i>	<i>SS</i>	<i>MS</i>	<i>F</i>	<i>Sig.</i>
ระหว่างกลุ่ม	3	29.53	9.84	41.46	0.00
ภายในกลุ่ม	327	77.63	0.23		
รวม	330	107.16			

* $p < .05$

สมมติฐานที่ 5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน จากตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกับกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้ (ดังตารางที่ 21)

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบรายคู่ (Post Hoc) ของค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	$\bar{X}$	ต่ำกว่า 5,000 บาท	5,000 - 7,000 บาท	7,001 - 10,000 บาท	10,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	3.50	-	0.06	-0.31*	-0.65*
5,000 -7,000 บาท	3.44		-	-0.37*	-0.72*
7,001 - 10,000 บาท	3.82			-	-0.34*
10,000 บาทขึ้นไป	4.16				-

จากตารางที่ 21 เปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่ำกว่า 5,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป

ตารางที่ 22 สรุปการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน	ผลการทดสอบสมมติฐาน
1. ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
2. ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
4. ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน
5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน	ยอมรับสมมติฐาน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาถึงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ตัวแทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน 331 ชุด สุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการหากลุ่มตัวอย่างประชากรของ Yamane (1973 อ้างถึงใน สมศักดิ์ ศรีสันติสุข, 2548 หน้า 145 - 146) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ 95% ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี การมีที่อยู่อาศัย การมีเครื่องนุ่งห่ม มีการประกันสังคม มีนันทนาการและมีความเป็นอิสระในการดำเนินชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ข้อมูลเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรใช้ค่าสถิติ t - test เพื่อใช้ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม เพื่อทดสอบค่าสมมติฐาน ในความแตกต่างระหว่างเพศกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี สำหรับเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรใช้ค่าสถิติ One - way ANOVA เพื่อใช้ในการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างตัวแปร โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทำการทดสอบค่าความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) เพื่อทดสอบค่าสมมติฐาน ในความแตกต่างระหว่าง อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือนกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี และนำเสนอผลการศึกษาลำดับ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี
3. ผลการทดสอบสมมติฐาน/ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 55.89 มีอายุระหว่าง 20 - 29 ปี มากที่สุด ร้อยละ 32.33 สำเร็จการศึกษาระดับประถมศึกษามากที่สุด ร้อยละ 35.35 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 37.76 โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 7,000 บาท มากที่สุด ร้อยละ 33.84

2. ผลการวิเคราะห์คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี พบว่า คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.75 ($S.D. = .56$) เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่า คุณภาพชีวิตด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.12 ($S.D. = .70$) รองลงมา คือ คุณภาพชีวิตด้านการมีที่อยู่อาศัย มีค่าเฉลี่ย 4.00 ($S.D. = .66$) คุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ มีค่าเฉลี่ย 3.88 ($S.D. = .84$) คุณภาพชีวิตด้านมีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ย 3.86 ($S.D. = .69$) คุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี มีค่าเฉลี่ย 3.85 ($S.D. = .62$) คุณภาพชีวิตด้านการประกันสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.74 ($S.D. = .73$) คุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม มีค่าเฉลี่ย 3.52 ($S.D. = .82$) คุณภาพชีวิตด้านมีนันทนาการ มีค่าเฉลี่ย 3.45 ($S.D. = .88$) ตามลำดับ และลำดับสุดท้ายคือคุณภาพชีวิตด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.32 ($S.D. = .86$) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยในแต่ละด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี พบว่า ประชาชนมีการรักษาสุขภาพโดยหลีกเลี่ยงอาหาร เครื่องดื่มและสภาวะแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.49 ($S.D. = .99$) รองลงมา คือ ประชาชนให้ความสำคัญในการตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ($S.D. = 1.08$) และลำดับสุดท้ายคือ ประชาชนมีการออกกำลังกายอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.19 ($S.D. = 1.07$)

2.2 ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.88 ($S.D. = .84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ พบว่า ประชาชนได้รับประทานครบ 3 มื้อ ปริมาณเพียงพอตามที่ร่างกายต้องการในแต่ละวัน เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.20 ($S.D. = .92$) รองลงมา คือ ประชาชนรับประทานอาหารเช้าที่ได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ ในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ย 3.80 ($S.D. = .96$) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนรับประทานอาหารเช้าที่ได้รับสารอาหารหลากหลายไม่เฉพาะเจาะจง เพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งมีค่าเฉลี่ย 3.63 ($S.D. = .97$)

2.3 ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสมในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.52 ($S.D. = .82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม พบว่า ประชาชนสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.61 ($S.D. = .89$) รองลงมา คือ ประชาชนได้รับการศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามอาชีพของท่านในปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ย 3.55 ($S.D. = .85$) และลำดับสุดท้ายประชาชนได้รับการศึกษาระดับพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด มีค่าเฉลี่ย 3.41 ($S.D. = 1.14$)

2.4 ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีในภาพรวม อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.85 ($S.D. = .62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของคุณภาพชีวิตด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม พบว่า ประชาชนพึงพอใจสภาพแวดล้อมในการทำงานเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.91 ($S.D. = .73$) รองลงมา คือ ประชาชนทำงานได้ต่อเนื่องในระบบการทำงาน มีค่าเฉลี่ย ($S.D. = .65$) และลำดับสุดท้ายประชาชนให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 3.75 ($S.D. = 0.82$)

2.5 ด้านการมีที่พักอาศัย พบว่า ที่พักอาศัยสร้างด้วยวัสดุคงทนถาวร มีความมั่นคงแข็งแรงเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.10 ($S.D. = .67$) รองลงมา คือ ขนาดที่พักรักษาใจมีความสะดวกสบายเหมาะสมกับจำนวนผู้พักอาศัย มีค่าเฉลี่ย 4.02 ($S.D. = .75$) และลำดับสุดท้ายที่พักรักษาใจมีความสะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ มีค่าเฉลี่ย 3.87 ($S.D. = .78$)

2.6 ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม พบว่า ประชาชนมีเครื่องนุ่งห่ม ที่สะอาดและเพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีพเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 4.13 ($S.D. = .81$) รองลงมา คือ ประชาชนมีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมต่อสภาพภูมิอากาศในแต่ละฤดูกาล มีค่าเฉลี่ย 4.13 ($S.D. = .83$) และลำดับสุดท้ายประชาชนตัดสินใจซื้อเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็นมากกว่ากระแสนิยม มีค่าเฉลี่ย 4.11 ($S.D. = .79$)

2.7 ด้านมีการประกันสังคม พบว่า สวัสดิการประกันสังคมที่ประชาชนได้รับมีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตเป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.79 ($S.D. = .75$) รองลงมา

คือ ประชาชนได้รับสวัสดิการประกันสังคมตามสิทธิอันพึงได้รับ เช่น บัตรทอง, เบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ย 3.74 (*S.D.* = .79) และลำดับสุดท้ายประชาชนได้รับประโยชน์จากสวัสดิการประกันสังคม มีค่าเฉลี่ย 3.68 (*S.D.* = .91)

2.8 ด้านมีนันทนาการ พบว่า ประชาชนมีงานอดิเรกทำในยามว่าง เช่น ปลูกต้นไม้ ฯลฯ เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.77 (*S.D.* = 1.05) รองลงมา คือ ประชาชนได้รับการละเล่นและเที่ยวงานรื่นเริงต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น งานประเพณี งานออกร้าน มีค่าเฉลี่ย 3.35 (*S.D.* = .96) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของชุมชน เช่น งานกีฬา อยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.23 (*S.D.* = 1.04)

2.9 ด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต พบว่า ประชาชนสามารถตัดสินใจได้เอง โดยไม่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับจากบุคคลอื่น เป็นอันดับ 1 อยู่ในระดับดี มีค่าเฉลี่ย 3.97 (*S.D.* = .76) รองลงมา คือ ประชาชนกระทำการใด ๆ ตามความเห็นสมควรของตัวเอง มีค่าเฉลี่ย 3.84 (*S.D.* = .89) และลำดับสุดท้าย คือ ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ ที่ท่านให้ความสนใจ มีค่าเฉลี่ย 3.77 (*S.D.* = .75)

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน/ ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรีกับปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

3.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความแตกต่างกัน ดังนี้

ประชาชนที่มีอายุ 20 - 29 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 30 - 39 ปี, อายุ 40 - 49 ปี และประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี

ประชาชนที่มีอายุ 30 - 39 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 40 - 49 ปี และประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี

ประชาชนที่มีอายุ 40 - 49 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

ประชาชนที่มีอายุ 50 - 59 ปี มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาประถมศึกษา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษาและประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับมัธยมปลาย, ประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา และประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

ประชาชนที่มีระดับการศึกษามัธยมปลาย มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา

ประชาชนที่มีระดับการศึกษานุปริญญา มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้

ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับจ้าง มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรและประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ

ประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกร มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ, ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชนและประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

ประชาชนที่ประกอบอาชีพรับราชการ/ พนักงานของรัฐ มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจาก ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชนและประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

ประชาชนที่ประกอบอาชีพพนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่ประกอบอาชีพค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว

3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยและทดสอบความแตกต่างด้วยวิธีการ LSD (Least Significant Difference Test) พบว่า มีความต่างกัน ดังนี้

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

10,000 บาทขึ้นไป

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5,000 - 7,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท และประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 7,001 - 10,000 บาท มีคุณภาพชีวิตแตกต่างไปจากประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุ้งจังหวัดจันทบุรี พบว่า ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน จำแนกตามรายได้นี้ได้ดังนี้

1. เพศ พบว่าประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สาวิตรี เมืองมุงคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงแตกต่างกัน อารีวรรณ คุณเจตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุเชิงวัดวิสัย เชิงจิตวิสัยและเปรียบเทียบความแตกต่างคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุระหว่าง 60 - 74 ปี สัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีผลทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตต่างกัน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จึงสรุปผลการศึกษาได้ว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

2. อายุ พบว่า ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของสาวิตรี เมืองมุงคุณ (2551) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ มีผลทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูงแตกต่างกัน อารีวรรณ คุณเจตน์ (2541) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ เชิงวัดวิสัย เชิงจิตวิสัยและเปรียบเทียบความแตกต่างคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี ที่มีอายุระหว่าง 60 - 74 ปี สัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัย

ส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การเป็นสมาชิกชมรมผู้สูงอายุและ ลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกันมีผลทำให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตต่างกัน ดังนั้น ในงานวิจัยนี้จึงสรุปผลการศึกษาได้ว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

3. ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ เสาวนีย์ ตนะตุลย์ (2533) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ซึ่งเป็นไปในแนวทางเดียวกับ ชรรมนูญ วิถี (2547) ที่ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของทหารกองประจำการ กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ และ พันโทราพวงษ์ มะละคำ (2547) ที่ศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ นายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ แต่ขัดแย้งกับผลการศึกษาของ คุณหญิง รามสมภพ (2540) ที่ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตทหารชั้นประทวนสังกัดกองพันทหารสาธิตที่ 11 และบุญทอม โพธิ์สีทิ (2545) จากการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตตำรวจจราจรชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 ซึ่งสรุปว่าระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ทำให้สรุปผลการศึกษาในภาพรวมได้ว่าระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงสรุปผลการศึกษาได้ว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

4. อาชีพ พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐานการวิจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงขอมรับสมมติฐานการวิจัย ดังนั้น ในการวิจัยนี้จึงสรุปผลการศึกษาได้ว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่าประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน ขอมรับสมมติฐานการวิจัย ซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของบุญทอม โพธิ์สีทิ (2545) ในการศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตตำรวจจราจรชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4 และเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ของ พันโทราพวงษ์ มะละคำ (2547) กล่าวว่า ระดับรายได้ไม่มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิตซึ่งสวนทางกับผลการศึกษาของ เสาวนีย์ ตนะตุลย์ (2533) ที่ได้ทำการศึกษา คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร วิวัฒน์ ฉันทศาสตร์ โภสกล (2544) ในการศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1 และกิตติชัย บุพศิริ (2546) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนกองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์ ต่างสรุปว่าระดับรายได้มีความสัมพันธ์กับระดับคุณภาพชีวิต ทำให้สรุปผลการศึกษาในภาพรวมว่าระดับรายได้มี

ความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตดั่งนั้น ในการวิจัยนี้จึงสรุปผลการศึกษาได้ว่า ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี โดยภาพรวมคุณภาพชีวิตของประชาชนอยู่ในระดับดี จากข้อค้นพบดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. สนับสนุนจัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแลประชาชนในด้านต่าง ๆ ให้เพียงพอเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน
2. สนับสนุนจัดสรรงบประมาณเพื่อการดูแลประชาชนโดยกระจายงบประมาณให้ครอบคลุมในทุกด้าน ไม่เน้นเฉพาะเพียงด้านใดด้านหนึ่ง
3. ควรมีการสำรวจคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างต่อเนื่องเพื่อนำข้อมูลมาประเมินผลเป็นแนวทางในการจัดวางแผนการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. ด้านการมีสุขภาพอนามัยที่ดี ควรส่งเสริมให้มีการตรวจสุขภาพประจำปีและสนับสนุนการออกกำลังกายโดยการสนับสนุนเจ้าหน้าที่บุคลากร อุปกรณ์เครื่องมือและสถานที่ในการจัดกิจกรรม
2. ด้านการได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ ควรส่งเสริมให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในการรับประทานอาหารที่มีประโยชน์และได้สารอาหารครบถ้วนที่เหมาะสมแก่ร่างกาย ให้การสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมที่ช่วยให้ประชาชนอยู่ดีกินดี เช่น การปลูกผักสวนครัวไว้รับประทาน เป็นต้น
3. ด้านการได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม จะเห็นได้ว่าจากผลการศึกษาประชาชนส่วนใหญ่ยังได้รับการศึกษาเพียงชั้นประถมศึกษา ดังนั้นควรสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับโลกปัจจุบันที่พัฒนาไปอย่างรวดเร็ว โดยให้การสนับสนุนช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ เช่น สนับสนุนทุนการศึกษา อุปกรณ์ทางการศึกษา จัดให้มีการศึกษาระยะสั้น เป็นต้น
4. ด้านการประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ถึงแม้ว่าในภาพรวมจะอยู่ในระดับดีแต่ประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในความหมายของการทำงานในสภาพแวดล้อมที่ดี ยึดเพียงความพึงพอใจเป็นหลัก จึงควรให้ความรู้แก่ประชาชนเพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องและนำไป

ปฏิบัติเพื่อความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

5. ด้านการมีที่อยู่อาศัย ควรมีการปรับปรุง ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยที่มีสภาพไม่สมบูรณ์ซึ่งอาจเกิดจากภัยธรรมชาติ การรื้อฟื้นไปตามกาลเวลาหรืออาจมีการขยายขยายเพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนประชากรภายในบ้านที่เพิ่มขึ้น โดยให้การสนับสนุนในส่วนที่สามารถสนับสนุนได้ เช่น อุปกรณ์เครื่องมือในการก่อสร้าง เครื่องจักรกล แรงงาน เป็นต้น และให้ความรู้ในเรื่องสุขลักษณะของที่อยู่อาศัย

6. ด้านการมีเครื่องนุ่งห่ม ถึงแม้ว่าในภาพรวมประชาชนมีเครื่องนุ่งห่มที่เพียงพอต่อการดำรงชีพ เหมาะสมต่อสภาพภูมิอากาศและมีการตัดสินใจซื้อเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็นแต่ก็ควรให้ความรู้แก่ประชาชนในเรื่องของสุขลักษณะของเครื่องนุ่งห่มเพื่อสุขภาพอนามัยที่ดีและปลูกฝังถึงการนึกถึงประโยชน์ในการใช้สอยให้มากกว่ากระแสนิยม

7. ด้านการมีประกันสังคม จะเห็นได้ว่าประชาชนได้รับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมเป็นจำนวนมากแต่ก็ยังมีประชาชนบางส่วนที่เพิกเฉยต่อสิทธิที่ตนเองควรได้รับ ดังนั้น จึงควรให้ความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนถึงผลประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้สิทธิของตนและการปฏิบัติตนตามการใช้สิทธินั้น

8. ด้านมีนันทนาการ กิจกรรมนันทนาการเป็นการช่วยผ่อนคลายและพัฒนาจิตใจ จึงควรให้มีการนันทนาการร่วมกันระหว่างประชาชนอยู่เสมอ เช่น กีฬาหมู่บ้าน การจัดกิจกรรมภายในชุมชน เพื่อการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและการพัฒนาทางด้านอารมณ์

9. ด้านความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต ควรสนับสนุนส่งเสริมให้ประชาชนมีการได้แสดงความคิดเห็นของตนต่อส่วนรวม เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ประชาชนมีอิสระทางความคิด การรู้จักให้ความเคารพสิทธิของผู้อื่น การมีใจเป็นกลาง การยอมรับฟังผู้อื่น การใช้วิจารณญาณและมีมาตรการรักษาความปลอดภัยหากประชาชนถูกคุกคามหรือเกิดเหตุไม่พึงประสงค์จากการแสดงความคิดเห็นของตน โดยเกิดผลกระทบต่อผู้อื่น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ ประจำอยู่เทศบาลเพื่อให้ความรู้แก่ประชาชนได้
2. เมื่อมีการปฏิบัติงานในด้านใดก็ตาม ควรมีการเก็บข้อมูลเพื่อนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ถึงสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเพียงการเริ่มต้นเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับผู้ที่สนใจในการทำวิจัยต่อไป ในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไปนั้น ควรเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ในด้านอื่นนอกเหนือจาก

ปัจจัยส่วนบุคลกับคุณภาพชีวิตของประชาชน เช่น คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในชุมชน คุณภาพชีวิตผู้พิการในชุมชน เป็นต้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

บรรณานุกรม

- กิตติชัย บุพศิริ. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน กองพลทหารราบที่ 2 รักษาพระองค์*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยาการพัฒนาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- กุหลาบ รัตนสังขธรรม และคณะ. (2539). *การพัฒนารูปแบบที่เหมาะสมในวิธีดำเนินงานวางแผนคุณภาพชีวิตตามเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐานในระดับหมู่บ้าน*. ม.ป.ท. ส่วนโครงการมหาวิทยาลัย สนับสนุนพัฒนาตามโครงการน้ำพระทัยจากในหลวงเพื่อพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือตามแนวพระราชดำริ.
- เฉลียว บุรีภักดี. (2523). *ลักษณะของครูที่ดี*. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู.
- ชัยวัฒน์ ปัญญาพงศ์. (2521). *ประชากรศึกษา*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ดิเรก ฤกษ์สาหร่าย. (2530). *การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ*. ม.ป.ท.
- คุณหญิง งามสมภพ. (2540). *คุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวน สังกัดกองพันทหารสาธิตที่ 11*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ทิวา พรหมอินทร์. (2545). *บทบาทของนักปกครองท้องถิ่นในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน: ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ*. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เทศบาลตำบลบ่อเวฬุ. (2551). *แผนพัฒนาเทศบาลตำบลบ่อเวฬุสามปี (2552 - 2554)*. จันทบุรี: เทศบาลตำบลบ่อเวฬุ.
- ธราพงษ์ มะละคำ, พ.ท. (2547). *เรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนายทหารชั้นประทวนในกองพันทหารราบที่ 1 กรมทหารราบที่ 12 รักษาพระองค์ 1*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- นิพนธ์ คันธเสวี. (2525). *คุณภาพชีวิตกับสังคมไทย*. ใน เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาระดับชาติเรื่อง ภาวะสังคมไทย. ชลบุรี: โรงแรมสยามเนเชอรัลริゾート พัทยา.
- บุญทอม โปธิ์สิทธิ. (2545). *คุณภาพชีวิตตำรวจราชชั้นประทวนในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 4*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- พรตรี กิติคุณ. (2545). *ศึกษาคูณภาพชีวิตของชาวบ้านผู้มีรายได้น้อยเทศบาลนครสงขลา จังหวัดสงขลา*. สงขลา: มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- พรพรรณ วรรณ. (2551). *คุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในเขตเทศบาลตำบลบางพระ อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พระธงชัย สีโสภณ. (2546). *แผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของชุมชนกรณีศึกษา: ชุมชนบ้านฝ้าย ตำบลเมืองฝ้าย อำเภอหนองหงส์ จังหวัดบุรีรัมย์*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาไทยศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มานิตย์ ดีเอื้อ. (2542). *คุณภาพชีวิตของผู้ใช้แรงงานในเขตนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง อำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เย็นใจ เลาหวนิช. (2523). การศึกษากับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. *วารสารการศึกษาแห่งชาติ*, 4(12), หน้า 46 - 52.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2542). *การประเมินโครงการ:แนวคิดและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- รวมพล อินทร์ชุม, นาวาโท (2550). *คุณภาพชีวิตของกำลังพลฐานส่งกำลังบำรุงทหารเรือตราด*. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล. (2544). *คุณภาพชีวิตนายทหารชั้นประทวนในกรมทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยานที่ 1*. ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาสังคม, คณะพัฒนาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ศรีห้อง จิตกรณกิจศิลป์. (2526). *การรับรู้เรื่องคุณภาพชีวิตของผู้อาศัยอยู่ในอาคารสงเคราะห์ของการเคหะแห่งชาติ เขตห้วยขวาง*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ศุภชัย ยาวะประภาส. (2529). *การแปลงนโยบายไปสู่ภาคปฏิบัติ*. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข. (2548). การประเมินความยากจนแบบมีส่วนร่วมของคนจนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารพัฒนบริหารศาสตร์*, 43(4), หน้า 181 - 200.

- สาวตรี เมืองมุงคุณ. (2551). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเนินสูง อำเภอท่าใหม่ จังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุพล เสือว่อง. (2535). *ความคาดหวังในคุณภาพชีวิตของนัศึกษานอกระบบโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประชากรศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สุรกุล เจนอบรม. (2534). *วิทยาการผู้สูงอายุ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสาวนีย์ ตนะคุลย์. (2533). *คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อารีวรรณ คุณเจตต์. (2541). *คุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในจังหวัดจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพยาบาลชุมชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อัจฉรา นวจินดา. (2549). *ทฤษฎีคุณภาพชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง*. ใน *การประชุมวิชาการประชากรศาสตร์แห่งชาติ ปี 2549*. กรุงเทพฯ: สมาคมนักประชากรไทย.
- Morris, B. L. (1979). *Learning Theories for Teachers*. Harper & Row.
- Yamane, T. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. (2nd ed.). Tokyo: John Weatherherhill.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

เรื่อง คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ( ) หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

( ) ชาย ( ) หญิง

2. อายุ

( ) ต่ำกว่า 20 ปี ( ) 20 - 29 ปี
 ( ) 30 - 39 ปี ( ) 40 - 49 ปี
 ( ) 50 - 59 ปี ( ) 60 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

( ) ประถมศึกษา ( ) มัธยมศึกษาตอนต้น
 ( ) มัธยมศึกษาตอนปลาย ( ) อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 ( ) ปริญญาตรี ( ) สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

( ) รับจ้าง ( ) เกษตรกร
 ( ) รับราชการ/ พนักงานของรัฐ ( ) พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ บริษัทเอกชน
 ( ) ค้าขาย/ ธุรกิจส่วนตัว ( ) อื่น ๆ

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

( ) ต่ำกว่า 5,000 บาท ( ) 5,000 - 7,000 บาท
 ( ) 7,001 - 10,000 บาท ( ) 10,000 บาทขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลบ่อเวฬุ อำเภอ ขลุง จังหวัดจันทบุรี

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คุณภาพชีวิตของประชาชน	ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน				
	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	ต่ำ 2	ต่ำมาก 1
การมีสุขภาพอนามัยที่ดี					
1. ท่านออกกำลังกายอยู่เสมอ					
2. ท่านให้ความสำคัญในการตรวจสุขภาพร่างกายเป็นประจำอย่างน้อยปีละครั้ง					
3. ท่านรักษาสุขภาพโดยหลีกเลี่ยงอาหาร เครื่องดื่มและสภาวะแวดล้อมที่ไม่เหมาะสม					
การได้รับสารอาหารครบถ้วนและเพียงพอ					
1. ท่านรับประทานครบ 3 มื้อ ปริมาณเพียงพอตามที่ร่างกายต้องการ ในแต่ละวัน					
2. ท่านรับประทานอาหารเช้าที่ได้รับสารอาหารครบ 5 หมู่ ในแต่ละวัน					
3. ท่านรับประทานอาหารเช้าที่ได้รับสารอาหารหลากหลาย ไม่เฉพาะเจาะจงเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง					
การได้รับการศึกษาในระดับที่เหมาะสม					
1. ท่านได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายกำหนด					
2. ท่านได้รับการศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามอาชีพของท่านในปัจจุบัน					
3. ท่านสนใจศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ					
การประกอบอาชีพการงานอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี					
1. ท่านพึงพอใจสภาพแวดล้อมในการทำงาน					
2. ท่านทำงานได้ต่อเนื่องในระบบการทำงานของท่าน					
3. ท่านให้ความสำคัญกับสภาพแวดล้อมในการทำงาน					
การมีที่อยู่อาศัย					
1. ที่พักอาศัยของท่านสร้างด้วยวัสดุทนถาวร มีความมั่นคงแข็งแรง					

คุณภาพชีวิตของประชาชน	ระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน				
	ดีมาก 5	ดี 4	ปานกลาง 3	ต่ำ 2	ต่ำมาก 1
2. ขนาดที่พักอาศัยของท่านมีความสะดวกสบายเหมาะสมกับจำนวนผู้พักอาศัย					
3. ที่พักอาศัยของท่านมีความสะอาด เป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ					
การมีเครื่องนุ่งห่ม					
1. ท่านมีเครื่องนุ่งห่ม ที่สะอาดและเพียงพอต่อความจำเป็นในการดำรงชีพ					
2. ท่านมีเครื่องนุ่งห่มที่เหมาะสมต่อสภาพภูมิอากาศในแต่ละฤดูกาล					
3. ท่านตัดสินใจเลือกซื้อเครื่องนุ่งห่มตามความจำเป็นมากกว่ากระแสนิยม					
มีการประกันสังคม					
1. ท่านได้รับสวัสดิการประกันสังคมตามสิทธิอันพึงได้รับ เช่น บัณฑิตทอง, เบี้ยยังชีพประเภทต่าง ๆ					
2. สวัสดิการประกันสังคมที่ท่านได้รับมีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิต					
3. ท่านได้รับประโยชน์จากสวัสดิการประกันสังคม					
มีนันทนาการ					
1. ท่านมีงานอดิเรกทำในยามว่าง เช่น ปลูกต้นไม้ ฯลฯ					
2. ท่านชมการละเล่นและเที่ยวงานรื่นเริงต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น งานประเพณี งานออกร้าน ฯลฯ					
3. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของชุมชน เช่น งานกีฬา อยู่เสมอ					
มีความเป็นอิสระในการดำรงชีวิต					
1. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องต่าง ๆ ที่ท่านให้ความสนใจ					
2. ท่านกระทำการใด ๆ ตามความเห็นสมควรของตัวเอง					
3. ท่านสามารถตัดสินใจได้เองโดยไม่อยู่ภายใต้อำนาจบังคับจากบุคคลอื่น					